

Mediernas bild av världen

En studie av hur svenska nyhetsmedier
framställer globala händelser

Moataz Aleed & Alexander Edling

Examensarbete/Självständigt arbete • 15 hp

Sveriges lantbruksuniversitet, SLU

Fakultet för Naturresurser och Jordbruksvetenskap/Institutionen för ekonomi

Ekonomi – Hållbar utveckling

Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi, 1739 • ISSN 1401-4084

Uppsala 2026

Mediernas bild av världen. En studie av hur svenska nyhetsmedier framställer globala händelser

Moataz Aleed, Alexander Edling

Handledare:	Henrik Dellestrand, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Examinator:	Per-Anders Langendahl, Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för ekonomi
Omfattning:	15 hp
Nivå och fördjupning:	Grundnivå, G2E
Kurstitel:	Självständigt arbete i Företagsekonomi
Kurskod:	EX0902
Program/utbildning:	Ekonomi - Hållbar utveckling
Kursansvarig inst.:	Institutionen för ekonomi
Utgivningsort:	Uppsala
Utgivningsår:	2026
Serietitel:	Examensarbete/SLU, Institutionen för ekonomi
Delnummer i serien:	1739
ISSN:	1401-4084
Nyckelord:	Nyhetsmedier, Inramningsteori, Dagordningsteori, Ägarskapsteori, Globala konflikter

Sveriges lantbruksuniversitet

Fakulteten för naturresurser och jordbruksvetenskap

Institutionen för ekonomi

Förord

Denna kandidatuppsats är ett resultat av flera månaders arbete, som inte hade varit möjligt utan hjälp och stöd från flera personer.

Vi vill rikta ett stort tack till vår handledare Henrik Dellestrand, vars stöd, vägledning och konstruktiva feedback har väglett oss genom alla faser i arbetet.

Vi vill även tacka våra kurskamrater och vår opponent för den värdefulla feedbacken och kloka synpunkter som de bidragit med. Dessa reflektioner har bidragit till att stärka hela vårt arbete.

Sammanfattning

Denna studie undersöker hur svenska nyhetsmedier framställer globala händelser genom en jämförande kvalitativ innehållsanalys av rapporteringen om Ryssland-Ukraina-konflikten, samt konflikten mellan USA och Iran. Studien omfattar sex svenska nyhetsmedier: SVT, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och TV4 Nyheterna. Analysen bygger på fyra förutbestämda kategorier: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar samt ekonomiska konsekvenser.

Resultatet visar att det militära perspektivet är den mest framträdande inramningen i båda konflikterna, medan andra perspektiv varierar beroende på konfliktens karaktär och utvecklingsfas. Rapporteringen om Ukraina präglas i högre grad av humanitära och ansvarsinriktade perspektiv, medan rapporteringen om Iran oftare betonar ekonomiska konsekvenser. Studien visar också att inramningar inte alltid uppträder separat, utan att flera perspektiv kan samexistera i samma rapportering.

Vidare visar studien att skillnader mellan nyhetsmedier inte enbart kan förstås genom ägarstruktur, utan även påverkas av konfliktens karaktär, händelsens fas och vilka konsekvenser som lyfts fram i rapporteringen. Sammantaget visar studien att svenska nyhetsmedier spelar en central roll i hur globala konflikter framstår för publiken genom urval, prioritering och inramning.

Nyckelord: Nyhetsmedier, Inramningsteori, Dagordningsteori, Ägarskapsteori, Globala konflikter

Abstract

This study examines how Swedish news media portrays global events through a comparative qualitative content analysis of reporting on the Russia-Ukraine conflict and the conflict between USA and Iran. The study covers six Swedish news media: SVT, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, Aftonbladet and TV4 Nyheterna. The analysis is based on four predetermined categories: humanitarian elements, military focus, blame/responsibility and economic consequences.

The results show that the military perspective is the most prominent framing in both conflicts, while other perspectives vary depending on the nature and development phase of the conflict. Reporting on Ukraine is characterized to a greater extent by humanitarian and responsibility-oriented perspectives, while reporting on Iran more often emphasizes economic consequences. The study also shows that framings do not always occur separately, but that multiple perspectives can coexist in the same reporting.

Furthermore, the study shows that differences between news media cannot be understood solely through ownership structure, but are also influenced by the nature of the conflict, the phase of the event and which consequences are highlighted in the reporting. Overall, the study shows that Swedish news media play a central role in how global conflicts appear to the audience through selection, prioritization and framing.

Keywords: News media, Framing theory, Agenda setting, Ownership theory, Global conflicts

Innehållsförteckning

1.	Inledning	9
1.1	Bakgrund	9
1.2	Problemformulering.....	11
1.3	Syfte & forskningsfrågor.....	12
2.	Teori.....	14
2.1	Inramningsteori	14
2.2	Dagordningsteori	16
2.3	Ägarskapsteori	17
2.4	Teoretisk syntes.....	18
3.	Metod	21
3.1	Forskningsdesign.....	21
3.2	Fall och analytisk avgränsning	21
3.3	Urval av nyhetsaktörer	22
3.4	Materialinsamling och urval av artiklar.....	22
3.5	Analysenhet	23
3.6	Kodschema och operationalisering	23
3.7	Kodningsprocess och metodologisk trovärdighet	24
3.8	Sammanställning och analys.....	25
4.	Resultat	27
4.1	SVT Ukraina och Ryssland	28
4.2	SVT (Iran-konflikten)	29
4.3	SvD Ukraina och Ryssland	32
4.4	SvD (Iran-konflikten)	34
4.5	DN Ukraina och Ryssland	36
4.6	DN (Iran-konflikten).....	38
4.7	Aftonbladet Ukraina och Ryssland	40
4.8	Aftonbladet (Iran-konflikten).....	42
4.9	Expressen Ukraina och Ryssland	44
4.10	Expressen (Iran-konflikten)	46
4.11	TV4 Ukraina och Ryssland	48
4.12	TV4 (Iran-konflikten)	50
5.	Diskussion.....	52
5.1	Studiens huvudsakliga resultat	52
5.2	På vilket sätt kan inramningar identifieras.....	53
5.3	Hur kan variationer i dessa inramningar förstås i relation till nyhetsmediernas ägarstruktur?	55

5.4	Vilka skillnader kan identifieras i nyhetsmediers rapportering av globala händelser?	57
5.5	Metoddiskussion och begränsningar	59
6.	Slutsats	61
6.1	Studiens bidrag och framtida forskning.....	62
	Referenser.....	64
	Bilaga 1	70
	Bilaga 2	71

1. Inledning

1.1 Bakgrund

I en värld där information i allt högre grad sprids digitalt blir allmänheten alltmer beroende av nyhetsmedier för att hålla sig uppdaterad av vad som sker i omvärlden (Newman, 2025; Nordicom 2025). Medier spelar en central roll i hur människor uppfattar och tolkar betydelsefulla händelser som krig, politiska konflikter och internationella kriser. Genom nyhetsrapportering får allmänheten tillgång till information om händelser som utspelar sig långt bort från publikens verklighet och geografiska plats men som samtidigt påverkar den globala politiska, sociala och ekonomiska utvecklingen.

I Sverige konsumeras nyheter i hög grad digitalt. Enligt Nordicoms mediebarometer (2025) läste 66% av befolkningen en dagstidning en genomsnittlig dag 2024. Av de som läste var det endast 20% som läser nyheterna på papper, medan 58% läste digitalt. Det samma gäller för TV-tittande, där 51% konsumerat tabblåagd tv och 67% har strömmat online. Den svenska mediemarknaden präglas dessutom av en mindre grupp aktörer, med en hög ägarkoncentration och starka public service-aktörer, alltså är det ett fåtal större medieaktörer som kontrollerar betydande delar av nyhetsutbudet (Picard, Ots och Forsander 2016). Enligt Mediemyndigheten (2024) så har marknaden under en längre tid dominerats av framför allt två stora ägare: svenska Bonnier och norska Schibsted. Utöver dessa två stora privata aktörer så spelar public service en central roll, där SVT var den mest använda nyhetsmediet med en daglig räckvidd på 51% av den svenska befolkningen (Nordicom, 2025). På grund av detta blir det inte enbart viktigt att studera hur nyheter rammas in utan också hur utgivare och ägarstruktur kan påverka vilken händelse som framstår som viktigast för publiken.

Nyhetsmedier fungerar därmed som en viktig länk mellan väsentliga världshändelser, samt hur allmänheten uppfattar och förstår händelsen. Enligt Entman (1993) så kan information uppfattas annorlunda beroende på hur medier väljer att konstruera sin framing (inramning) av händelsen. Inramning syftar på hur medier väljer att lyfta fram en särskild händelse, och med hjälp av dess ordval och fokus forma hur publiken uppfattar en händelse. McCombs och Shaw (1972) framhåller genom agenda setting (dagordningsteori) att medier inte enbart förmedlar information, utan också bidrar till att forma vilka frågor som uppfattas viktiga av publiken. Dagordningsteorin innebär alltså att medier inte talar om för publiken vad de ska tycka, utan vad de ska tänka på.

Tidigare studier visar också att nyhetsrapportering om internationella konflikter kan skilja sig åt mellan olika mediesammanhang. Dimitrova och Strömbäck (2005) rapporterar hur inramning kan påverka hur publiken uppfattar en internationell konflikt, deras exempel som var kriget i Irak 2003 visar hur svenska och amerikanska nyhetsmedier ramade in samma konflikt på olika sätt. Detta visar hur inramning bidrar till att skapa olika bilder av samma händelse.

Detta innebär att nyhetsmedier har ett viktigt ansvar då deras inramning kan framställa samma händelse på olika sätt beroende på ordval, språkbruk, betoning och kontext. Detta i sin tur kan påverka hur publiken tolkar och uppfattar dessa händelser. Tillsammans med nyhetsaktörens inramning blir dagordningssättningen (agenda setting) viktig, en nyhetsmedia kan vinkla en nyhet med andra ord samtidigt som man förstärker vikten av hur betydelsefull en händelse är så kommer publiken få ytterligare skillnader i uppfattningen av samma händelse.

Mot denna bakgrund blir även ägarskapsteori (ownership theory) ett viktigt komplement till inramning och dagordningsteori. Ägarskapsteori utgår från att ett medieföretags ägare och andra intressen kan påverka redaktionella beslut och vad som prioriteras i rapporteringen. Enligt Mediemyndigheten (2024) präglas den svenska nyhetsmarknaden av ett fåtal stora koncerner, samtidigt som public service-aktörer verkar under andra villkor. Detta gör det relevant att undersöka om

skillnader i ägarstruktur kan kopplas till skillnader i nyhetsinnehållets prioriteringar och framställning.

1.2 Problemformulering

Det finns omfattande forskning om nyhetsmediernas betydelse och påverkan på opinionsbildning och att bilda förståelse för omfattande världshändelser. Forskningen om inramning och dagordningsteori har visat att nyhetsmedier påverkar både hur händelser uppfattas och om en händelse framstår som mer väsentlig än någon annan hos publiken (Entman, 1993; McCombs & Shaw, 1972). Samtidigt finns det ett empiriskt problem i hur beroende allmänhetens kunskap är av nyhetsmedier och hur de väljer att rapportera om olika händelser. När framställandet av samma händelse varierar så kan publiken få differentierade bilder av verkligheten, trots att det är samma händelse. Tidigare forskning har i stor utsträckning visat att medier genom ordval, betoning och val av presentation kan påverka vilka frågor som verkar mer och mindre viktiga, samt hur de tolkas. Dock finns det en begränsad kunskap om hur svenska nyhetsmedier konkret konstruerar olika bilder av samma globala händelse. Exempelvis visar Dimitrova och Strömbäck (2005) att samma internationella konflikt kan med mediernas inramning framställas olika beroende på vilken nyhetsmedia som ligger bakom rapporteringen. Samtidigt visar forskning om den svenska mediemarknaden framtagen av Picard, Ots och Forsander (2016) att ägarstruktur kan ha betydelse för innehållet och vinklingen i nyheterna. Däremot är det mindre tydligt hur sådana skillnader kan ske bland svenska nyhetsmedier, där marknaden utgörs av en blandning av public service och individuella nyhetsaktörer som ägs av ett större företag, som i sin tur är ägare till flera andra nyhetsmedier.

Tidigare forskning har visat att inramning och dagordningssättning har betydelse för hur nyhetsartiklar framställs och sedan uppfattas, samtidigt som forskning om medieäggande visar att ägarstruktur kan påverka nyhetsinnehållet och vilka prioriteringar som präglar rapporteringen. Det teoretiska problemet är dock hur dessa teorier och perspektiv kan användas tillsammans för att förstå hur skillnader mellan svenska nyhetsmediers rapportering kan förstås. Inramning och

dagordningsteori kan förklara hur händelser ramas in och prioriteras, medan ägarskapsteori kan bidra till att förstå vad ägarstrukturen har för påverkan på dessa skillnader.

Det empiriska problemet är att tidigare studier om inramning och dagordningssättning i stor utsträckning fokuserat på antingen enskilda konflikter, alternativt på vad medier haft för effekter i ett större internationellt sammanhang, snarare än att systematiskt jämföra svenska nyhetsmedier med varandra, samt om ägarstrukturen kan ha någon påverkan. Problemet blir att det inte finns tillräckligt bred kunskap om hur svenska nyhetsmedier konstruerar olika bilder av samma globala händelse. Detta är relevant eftersom skillnader i rapportering kan innebära att publiken uppfattar olika konsekvenser, händelser eller aktörer som olika centrala beroende på vilken nyhetskälla publiken tar del av. Denna studie undersöker därför vilka skillnader som finns samt hur de kan förstås utifrån inramningsteori, dagordningsteori och ägarskapsteori. På så sätt kopplas det empiriska problemet, bristen på jämförande studier av svensk nyhetsrapportering till det teoretiska problemet i hur inramning, dagordningssättning och ägarstruktur kan användas tillsammans för att förstå skillnaderna som kan uppstå.

1.3 Syfte & forskningsfrågor

Forskningsfrågor:

1. På vilket sätt kan inramningar av globala händelser identifieras i svensk nyhetsrapportering?
2. Hur kan variationer i dessa inramningar förstås i relation till nyhetsmediers ägarstruktur?
3. Vilka skillnader kan identifieras i nyhetsrapporteringens prioritering av globala händelser?

Syftet med denna studie är att undersöka hur svenska nyhetsmedier med fokus på: **SVT, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och TV4 Nyheterna** framställer globala händelser, samt analysera hur skillnader i ägarstruktur och vilken utgivare det är kan påverka dessa framställningar. Dessa

medier valdes för att kunna representera olika typer av nyhetsmedier, från tv till tidningar och från public service till kommersiella aktörer.

2. Teori

De tre teorierna hänger samman genom att de belyser olika delar av samma medieprocess. Dagordningsteorin förklarar vilka frågor och aspekter som nyhetsmedier väljer att prioritera och ge synlighet. Inramningsteorin förklarar därefter hur dessa prioriterade händelser presenteras och tolkas genom olika perspektiv och betoningar. Ägarskapsteorin bidrar med en strukturell förklaringsnivå genom att belysa hur organisatoriska och ekonomiska villkor kan påverka både urvalet av nyheter och hur de framställs. Tillsammans möjliggör teorierna en helhetsförståelse av hur nyhetsmedier väljer ut, presenterar och strukturellt påverkas i rapporteringen om globala händelser.

2.1 Inramningsteori

Begreppet inramning har sina rötter i Goffmans "Frame Analysis". Goffman (1974/1986) förutsätter att människor tolkar sociala situationer genom ramar som hjälper dem att förstå vad det är som faktiskt sker i den stunden. Inramning kan alltså förstås som ett tolkningsschema som hjälper åhöraren systematiskt planlägga tidigare erfarenheter och framöver göra egna tolkningar om vad som sker, samt hur man kan uppfatta sociala sammanhang. Senare har inramning börjat användas inom medieforskning för att analysera hur nyhetsmedier tolkar och formar rapporteringar av särskilda händelser. Entman (1993) framhäver att medier väljer ut vissa aspekter av verkligheten och gör de mer framträdande, samtidigt som andra aspekter utelämnas. Denna selektion påverkar hur publiken tolkar och förstår en händelse.

Senare framingforskning har fortsatt att utveckla teorin inom nyhets- och kommunikationsforskning. Lecheler och de Vreese (2018) betonar att framing kan användas för att analysera vilka aspekter av en händelse som lyfts fram och hur dessa görs betydelsefulla i rapporteringen. I denna studie används detta perspektiv för att kunna analysera hur svenska nyhetsmedier lägger fokus på olika aspekter i

samma globala händelser, genom humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser.

Entman (1993) menar att inramning kan förstås genom fyra centrala funktioner som tillsammans formar hur en nyhet tolkas. För det första innebär inramning att medier **definierar problem**, vilket handlar om hur en händelse beskrivs och vad som lyfts fram som det centrala problemet. Exempelvis kan en konflikt framställas som en säkerhetsfråga, humanitär kris eller en politisk maktkamp, vilket påverkar hur publiken uppfattar situationen.

För det andra handlar inramning om att **identifiera orsaker**, där media pekar ut vilka aktörer eller faktorer som anses vara ansvariga för problemet. Detta kan innebära att skuld tillskrivs specifika länder, grupper eller politiska beslut, vilket i sin tur påverkar publikens förståelse av ansvar och skuld.

Den tredje funktionen innebär att medier **gör moraliska bedömningar**, där vissa handlingar eller aktörer framställs som rätt eller fel, legitima eller illegitima. Med hjälp av värdeladdade ord och beskrivningar kan medier bidra till att skapa sympati för vissa aktörer och samtidigt rikta kritik mot andra.

Slutligen handlar inramning om att **föreslå lösningar**, vilket innebär att medier, tydligt eller indirekt, pekar på vilka åtgärder som bör vidtas. Detta kan exempelvis vara politiska beslut, internationella insatser eller andra former av handling som framställs som nödvändigt för att hantera problemet.

Dessa fyra funktioner bidrar till att skapa en specifik tolkning av verkligheten. Inramning handlar därmed inte enbart om innehållet i en nyhet, utan också om hur information organiseras och presenteras. En viktig aspekt är att även det som utelämnas påverkar publikens förståelse.

Vidare betonar Entman (1993) att inramning sker på flera nivåer, till exempel hos journalister påverkar inramning genom vilka delar av en händelse de väljer att

med och hur de beskriver den. Själva nyhetstexten påverkas genom ordval, rubriker och bilder som lyfter fram vissa perspektiv. Samtidigt tolkar publiken nyheten utifrån sina egna erfarenheter och åsikter. Även samhället och kulturen spelar en roll, eftersom vissa sätt att tänka är vanligare än andra.

I den här studien används inramningsteori för att undersöka hur svenska nyhetsmedier konstruerar olika inramningar av globala händelser, samt hur dessa inramningar kan skilja mellan olika medier.

2.2 Dagordningsteori

Dagordningsteorin förklarar hur massmedier påverkar vilka frågor som uppfattas som viktiga i samhället. Teorin utvecklades av Maxwell McCombs och Donald Shaw 1972.

Mediernas inflytande ligger främst i deras förmåga att påverka vilka frågor som uppfattas som viktiga, snarare än att direkt styra människors åsikter. Genom att ge vissa ämnen mer utrymme och uppmärksamhet än andra skapar medier en dagordning (agenda) som i sin tur formar publikens förståelse av verkligheten.

McCombs och Shaw (1972) visar att det finns ett samband mellan vilka frågor medier rapporterar om och vilka frågor allmänheten uppfattar som viktiga. Ju mer uppmärksamhet ett ämne får i medierna, desto större sannolikhet är det att publiken ser det som betydelsefullt. McCombs (2008) utvecklar detta genom att betona att medier inte enbart riktar fokuset mot särskilda frågor utan också mot specifika aspekter av dessa frågor. Inom dagordningsteorin beskrivs detta genom begreppet "salience", vilket handlar om hur framträdande och hur betydelsefulla vissa frågor kan upplevas i nyhetsrapporteringen. Dearing och Rogers (1996/2012) vidareutvecklar dagordningsteorin genom att beskriva dagordning som en **process** där vissa frågor får ökad synlighet och betydelse, medan andra frågor hamnar i bakgrunden. Teorin blir därför relevant för denna studie eftersom analysen undersöker hur svenska nyhetsmedier ger olika utrymme åt skilda

aspekter av globala händelser, exempelvis militära, humanitära, skuld/ansvar och ekonomiska perspektiv.

Teorin betonar också att nyhetsurval och prioritering spelar en central roll. Mediernas val av vilka händelser som lyfts fram innebär samtidigt att andra händelser får mindre synlighet eller ignoreras.

I denna studie används dagordningsteori för att analysera hur svenska nyhetsmedier prioriterar olika globala händelser, samt hur detta kan variera mellan medier med olika ägande och format.

2.3 Ägarskapsteori

Ägarskapsteori handlar om hur ägandet av medier kan påverka vad som publiceras och hur nyheter presenteras. Utgångspunkten är att medier inte bara är neutrala informationskällor, utan att de också påverkas av sina ägare och de ekonomiska och organisatoriska villkor som finns inom mediebranschen.

Enligt Picard, Ots och Forsander (2016) är den svenska mediemarknaden starkt koncentrerad. Det betyder att några få stora mediekoncerner äger en stor del av nyhetsmedierna. Detta kan innebära att redaktionella beslut påverkas av övergripande mål inom koncernerna, till exempel ekonomisk lönsamhet, digital utveckling och att nå specifika målgrupper.

Teorin menar att ägare sällan styr enskilda nyhetsartiklar direkt. I stället sker påverkan mer indirekt, till exempel genom hur resurser fördelas, vilka typer av nyheter som prioriteras eller vilka riktlinjer som finns inom organisationen. Detta kan påverka vilka ämnen som får utrymme och hur de vinklas i rapporteringen. Shoemaker och Reese (2013) beskriver medieinnehåll som ett resultat av flera nivåer av påverkan, där individuella journalister, rutiner hos aktören, organisationer och samhällseliga institutioner kan forma nyhetsproduktionen. Detta är relevant för denna studie eftersom ägarstruktur inte behöver förstås som en

direkt förklaring till enskilda artiklar, utan som en möjlig bakomliggande faktor som kan bidra till återkommande mönster i rapporteringen.

Vidare kan ägarskapsteori hjälpa till att förstå skillnader i nyhetsinramning, eftersom ägandestrukturen kan påverka både vilka nyheter som väljs ut och hur de presenteras. Enligt Picard, Ots och Forsander (2016) är mediekoncentrationen i Sverige relativt hög vilket leder till att det därför är relevant att undersöka om olika ägare kan kopplas till skillnader i hur globala händelser ramas in.

2.4 Teoretisk syntes

Studiens tre forskningsfrågor är nära kopplade till de teoretiska perspektiv som används i analysen. Den första forskningsfråga, på vilket sätt kan inramning av globala händelser som kan identifieras i svensk nyhetsrapportering, undersöks främst genom inramningsteorin, eftersom teorin fokuserar på hur medier väljer att framhäva vissa av en händelse samtidigt som andra tonas ned. Den andra forskningsfrågan, hur variationer i dessa inramningar kan förstås i relation till nyhetsmediernas ägarstruktur, kopplas fram till ägarskapsteorin, som belyser hur organisatoriska och ekonomiska villkor kan påverka nyhetsinnehållet. Den tredje forskningsfrågan, Vilka skillnader kan identifieras i nyhetsrapporteringens prioritering av globala händelser, analyseras med hjälp av dagordningsteorin, eftersom teorin förklarar hur medier ger olika frågor varierande grad av synlighet och betydelse.

De tre teorierna kompletterar varandra och kan tillsammans användas för att förstå hur nyhetsmedier både väljer ut och konstruerar bild av globala händelser. Dagordningsteori förklarar hur medier påverkar vilka frågor som uppfattas som viktiga genom att vissa händelser ges mer utrymme än andra. Inramningsteori fokuserar på hur dessa utvecklade händelser sedan presenteras genom att vissa perspektiv, orsaker, moraliska bedömningar och lösningar lyfts fram, medan andra tonas ner eller utelämnas.

Ägarskapsteori bidrar med en förklarande nivå som belyser varför dessa skillnader kan uppstå, genom att visa hur ägarstruktur och organisatoriska villkor påverkar vilka nyheter som väljs ut och lyfts fram. Tillsammans skapar dessa tre teorier en helhetsförståelse där medieinnehållet ses som resultat av båda urval (vad som presenteras), inramning (hur det rapporteras) och strukturella villkor (varför det rapporteras på detta sätt).

Denna kombination är direkt kopplad till studiens syfte och forskningsfrågor. Inramningsteorin är det huvudsakliga verktyget för att besvara den första forskningsfrågan, alltså vilka inramningar som kan identifieras i svensk nyhetsrapportering om globala händelser. Entmans (1993) fyra funktioner - att definiera problem, identifiera orsaker, göra moraliska bedömningar och föreslå lösningar - ger konkreta kategorier för att analysera och jämföra hur olika medier beskriver och tolkar samma händelse. I studien konkretiseras detta genom att ge analyskategorierna humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Ägarskapsteori används för att besvara den andra forskningsfrågan, om skillnaderna i rapporteringen kan kopplas till mediernas ägarstruktur eller ägare och om det går att se några mönster när flera företag ägs av samma bolag. Slutligen används dagordningsteorin för att besvara den tredje forskningsfrågan genom att analysera hur mycket fokus som medier ger åt särskilda händelser samt hur dessa prioriteringar av fokus kan differentiera sig mellan olika medier.

Utifrån denna teoretiska kombination konstrueras en analytisk modell i denna studie som undersöker tre nivåer: (1) vilka globala händelser som prioriteras i rapportering, (2) hur dessa händelser ramas in genom språk, perspektiv och fokus; samt (3) hur dessa skillnader kan förstås i relation till mediernas ägarstruktur och format. Denna modell möjliggör en systematisk analys av hur svenska nyhetsmedier konstruerar olika bilder av samma globala verklighet.

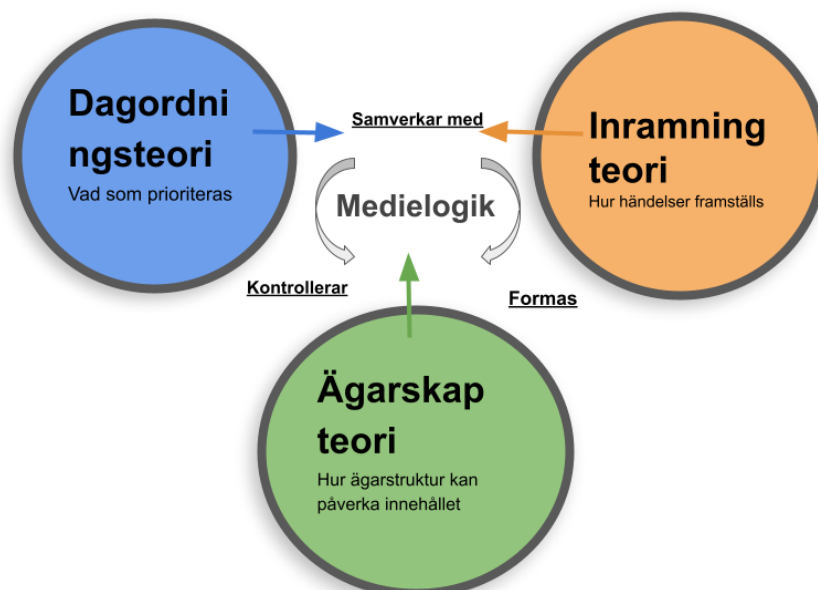

Fig 1. Modell som visar medielogik påverkar dagordning, inramning och ägarskap

Denna modell illustrerar hur de tre teoretiska perspektiven tillsammans kan användas för att förstå nyhetsrapportering om globala händelser.

Dagordningsteorin fokuserar på vilka frågor och aspekter som prioriteras i rapporteringen. Inramningsteorin förklarar hur dessa händelser framställs och vilka perspektiv som betonas. Ägarskapsteorin belyser hur mediernas organisatoriska och ekonomiska förutsättningar kan påverka innehållet.

Tillsammans bidrar teorierna till en förståelse av både vad som lyfts fram i nyhetsrapportering och hur det presenteras för publiken.

De tre teoretiska perspektiven: inramningsteori, dagordningsteori och ägarskapsteori fungerar tillsammans som ett analytiskt ramverk där teorierna hjälper en att förstå vad medierna väljer att fokusera på, hur det presenteras samt varför skillnader kan uppstå. För att kunna undersöka dessa aspekter empiriskt krävs en metod som möjliggör för en systematisk och jämförbar analys, vilket beskrivs i nästkommande avsnitt

3. Metod

3.1 Forskningsdesign

Denna studie genomförs som en jämförande kvalitativ innehållsanalys, där vi systematiskt kommer analysera sex olika nyhetsmediers rapportering kring två konflikter. Vi valde denna metod för att studien syftar till att undersöka hur nyhetsinnehåll konstrueras och vilka perspektiv som blir mer eller mindre belysta i rapporteringen. En kvalitativ innehållsanalys fungerar för denna typ av studie eftersom den möjliggör en systematisk och transparent analys av textmaterial, samtidigt som vi har utrymme för tolkning av innehållet, vad fokuset ligger på samt hur de betonat olika saker i materialet (Mayring, 2000; Krippendorff, 2019). Studien kommer att utgå från förutbestämda analyskategorier som konstruerats utifrån studiens teoretiska utgångspunkter: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser, alltså har analysen en huvudsakligen deduktiv ansats. Detta ligger nära det som Hsieh och Shannon (2005) beskriver som “directed content analysis”, där man använder sin existerande teori för att ta fram de initiala koderna.

3.2 Fall och analytisk avgränsning

De två konflikterna vi kommer att analysera är kriget mellan Ryssland och Ukraina år 2022, samt konflikten mellan USA och Iran 2026. Dessa konflikter valdes för att de båda är betydande internationella händelser som har fått enorm bevakning samt rapportering i svenska medier, samtidigt skiljer de sig åt i tid och geopolitiskt sammanhang, vilket möjliggör en varierad analys. I och med att de två konflikterna skiljer sig åt i både tid, sammanhang och nyhetsbevakning behövdes det skapas en gemensam utgångspunkt för analysen, så att konflikterna kunde jämföras på ett metodiskt rimligt sätt. För att göra det möjligt att jämföra så avgränsas konflikterna till fyra centrala händelser/upptrappningar i konflikten. Dessa händelser valdes för att representera olika faser av varje konflikt, från utbrott till eskalering och avgörande vändpunkter, detta för att kunna möjliggöra

en jämförelse av hur mediernas rapportering ser ut i en konflikt eller vid olika kritiska punkter. För Ryssland-Ukraina så valde vi krigets början, när Ukraina återtog Cherson, när Kachovkadammen förstördes och slutligen när Ukraina gick in i Kursk. För konflikten i Iran valde vi startdagen för kriget den 28 februari 2026, eskaleringen den 15 mars 2026, när Hormuzblockaden rapporterades om den 2a april 2026 samt vapenvilan den 18 april 2026. Vi valde dessa åtta nedslag för att se hur nyhetsmedierna rapporterade om en konflikt vid kritiska händelser i form av fullständiga nyhetsinslag. Urvalet begränsas till dessa åtta nedslag, vilket innebär att studien inte syftar till att analysera hela konflikterna, utan att jämföra skillnader i rapporteringen mellan olika faser.

3.3 Urval av nyhetsaktörer

De sex svenska nyhetsaktörerna som vi kommer analysera är: SVT, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och TV4 Nyheterna. Dessa sex aktörer är strategiskt utvalda och motiveras genom att dessa aktörer har olika ägarstrukturer och bakgrunder, vilket gör dem relevanta för studiens syfte att undersöka om skillnader i ägarform kan kopplas till skillnader i dess nyhetsrapportering. Vårt fokus ligger alltså på nyhetsaktörerna i sig samt dess ägarstruktur snarare än på medieformatet. Vid analysen av ägarstruktur så är det alltså de som äger nyhetsaktören vid tidpunkten nyheten publicerades och inte vem som står som ansvarig utgivare vid studiens tidpunkt. Exempelvis TV4:s ägarstruktur som utvecklats sedan kriget i Ukrainas påbörjades.

3.4 Materialinsamling och urval av artiklar

Materialinsamlingen sker systematiskt med samma förutsättningar för varje händelse och artikel. För varje händelse samlades materialet in från och med dagen före händelsen till och med fem dagar efter. Inom detta tidsfönster så valde vi ut de mest utvecklade fullständiga nyhetsartiklarna. Med "mest utvecklade nyhetsartiklar" avses artiklar som har ett självständigt och sammanhängande nyhetsinnehåll och som behandlar händelsen mer utförligt än en kort notis. Artikeln ska innehålla tillräckligt med information för att kunna kodas utifrån studiens fyra analyskategorier: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och

ekonomiska konsekvenser. Urvalet görs eftersom kortare texter ofta saknar tillräckligt innehåll för att kunna göra en rättvis jämförelse mellan nyhetsaktörerna. Direktrapportering eller videoformat används endast i de fall där vi inte hittat någon fullständig nyhetsartikel och då använder vi endast dessa om de har ett tydligt självbärande nyhetsinnehåll. Genom att formulera tydliga regler innan vi valde artiklar för analysering minskade vi risken för att olika typer av publiceringen ska analyseras, samtidigt som materialet blir enklare att jämföra mellan de olika nyhetsaktörerna samt ger mer rättvisa resultat. Totalt analyserades 48 artiklar.

3.5 Analysenhet

För att öka jämförbarheten mellan nyhetsaktörerna inkluderades en av de mest utvecklade nyhetsartiklarna per aktör och händelse. Analysenheten i studien utgörs av varje enskild nyhetsartikel, vilket innebär att varje artikel behandlas och kodas individuellt. En tydlig definition av analysenheten är central i en innehållsanalys, eftersom den styr hur materialet avgränsas, jämförs och kodas (Neuendorf, 2017; Krippendorff, 2019). Denna avgränsning gör det möjligt att analysera hur enskilda publiceringar under samma tidsperiod kan skilja sig åt mellan olika nyhetsaktörer.

3.6 Kodschema och operationalisering

Kodschemat har främst konstruerats utifrån studiens teoretiska utgångspunkter, men har även stöd i tidigare forskning om inramning och rapportering av konflikt. På så sätt är kodningen huvudsakligen deduktiv, eftersom kategorierna formuleras innan analysen, men kategorierna har inspirerats av tidigare empiriska studier. De tre första kategorierna har nära koppling till tidigare studier av krigsinramning, där bland annat militära, ansvarsinriktade och human interest-orienterade inramningar har identifierats (Dimitrova & Strömbäck, 2005). Kategorin ekonomiska konsekvenser har också inkluderats utifrån vår studies eget syfte eftersom vi också vill undersöka hur globala konflikter framställs i relation till världsekonomin och geopolitiska följder.

Med humanitära inslag så menas i vilken grad som artikeln lyfter fram civilbefolkningens situation, mänskligt lidande, hur många som hamnar på flykt, skadade eller dödade civila, attacker mot sjukvård eller andra humanitära konsekvenser. Militärt fokus avser hur djupgående artikeln är gällande attacker, vapen, försvar, militära strategier eller förändring av territorium. Skuld/ansvar avser att artikeln pekar ut en del som ansvarig för konfliktens början, utveckling eller konsekvenser, antingen rakt ut eller underförstått. Slutligen avser ekonomiska konsekvenser i hur stor utsträckning till exempel oljepris, inflation, handel eller andra finansiella följder sker i samband med konflikten.

För att möjliggöra en jämförelse mellan de olika kategorierna så kommer vi använda oss av en fyrgradig skala där nivån klargör i vilken utsträckning någonting förekommer. De graderna vi använder oss av är S = saknas, L = låg, M = Medel och H = hög. En kodning på S innebär att kategorin inte alls framkommer i artikeln. En kodning på L innebär att kategorin nämns kort utan att utvecklas. En kodning på M innebär att kategorin är tydlig och att det nämns mer än grundläggande. En kodning på H innebär att kategorin är central för artikelns innehåll och tydligt syns genom hela texten samt kan vara en del av rubrik och underrubrik. Skalan används som ett analytiskt verktyg för att jämföra hur centrala olika kategorier och perspektiv är i nyhetsaktörernas rapportering. För att tydliggöra hur kodschemat har tillämpats i praktiken presenteras ett kodningsexempel i bilaga 1. Den fullständiga artikeln som exemplet bygger på återfinns i bilaga 2.

3.7 Kodningsprocess och metodologisk trovärdighet

För att minska risken för alltför subjektiva bedömningar genomfördes kodningen med stöd av ett gemensamt kodschema och tydligt definierade kriterier för varje kodningsnivå. Innan vi började med kodningen som skulle användas så genomförde vi en testkodning på ett mindre urval artiklar som vi gjorde oberoende av varandra. Därefter jämförde vi kodningen för att identifiera eventuella skillnader i bedömningen. Om det dök upp skillnader så diskuterade vi dessa och förtydligade kodschemat ytterligare innan vi började med den slutliga

kodningen. Vi gjorde detta för att stärka överensstämmelsen, även om studien inte genomför någon statistisk beräkning av interkodarreliabilitet. Interkodarreliabilitet är relevant i innehållsanalys eftersom den visar i vilken grad olika kodare gör liknande bedömningar av samma material (Hayes & Krippendorff, 2007). Att pröva och justera kodningsschemat innan huvudanalysen ligger i linje med Schreiers (2012) rekommendation om att utveckla kodningsramar stegvis. Detta stärker även studiens metodologiska trovärdighet, eftersom det minskar risken för alltför idiosynkratiska tolkningar och ökar konsekvensen i bedömningen (Hayes & Krippendorff, 2007). För att ytterligare stärka studiens trovärdighet genomfördes även stickprovskontroller av kodningen efter att samtliga artiklar hade kodats. Alltså gjorde vi en kodning på varandras kodningar för att kontrollera att kodschemat fortfarande tillämpades på ett likvärdigt och konsekvent sätt.

3.8 Sammanställning och analys

I samband med kodningen så kommer allt material sammanställas i ett Google Sheets-dokument där varje artikel kopplas till konflikt, fas eller händelse, nyhetsaktör och vårt kodningsvärde för de fyra analyskategorierna. Därefter kommer vi att analysera våra resultat i två steg. Först kommer vi identifiera mönster inom varje konflikt och mellan de olika faserna, därefter kommer vi jämföra nyhetsaktörerna mot varandra för att hitta skillnader i rapportering utifrån kategorierna som vi bestämt. Den slutliga analysen kommer att förbli kvalitativ eftersom vi vill förstå hur rapporteringen byggs upp samt vilka prioriteringar vi kan analysera i materialet.

Fig 2. Översikt över studiens metodprocess, från forskningsdesign och urval till kodning, kvalitetssäkring och slutlig analys.

4. Resultat

Resultatkapitlet är strukturerat utifrån studiens två konflikter: Ryssland-Ukraina och USA-Iran. För att möjliggöra en jämförbar analys delas varje konflikt in i fyra centrala faser eller händelser, där rapporteringen analyseras utifrån studiens fyra kategorier: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Resultaten presenteras både i tabellform och i löpande text. Tabellerna ger en översiktlig sammanställning av kodning och gör det möjligt att snabbt identifiera mönster och skillnader mellan nyhetsaktörerna, medan den löpande texten används för att tolka och förklara dessa mönster mer fördjupat. Denna struktur gör det möjligt att både följa hur rapporteringen förändras över tid inom respektive konflikt och att jämföra skillnader mellan de olika nyhetsaktörerna.

4.1 SVT Ukraina och Ryssland

Tabell 1 visar hur SVT:s rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten har kodats utifrån studiens fyra analyskategorier.

Tabell 1. SVT:s inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Ukraina			
	Början av kriget	återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	H	L	H	M
Militärt	H	H	M	H
Skuld/ansvar	H	M	H	L
Ekonomiska konsekvenser	S	S	M	S

Resultatet visar att SVT:s rapportering om kriget i Ukraina varierar tydligt beroende på konfliktens fas. I krigets inledningsskede präglas rapporteringen av ett stärkt militärt fokus, där invasionen, attacker och strider står i centrum. Samtidigt ges stort utrymme åt humanitära konsekvenser, såsom civila dödsfall och flyktingströmmar. Ansvarsfrågan är i denna fas mycket tydlig, där Ryssland framställs som den drivande aktören bakom konflikten, medan ekonomiska aspekter i stort sett saknas. Citat från artikeln: "Ryssland inledde på president Putins order invasionen av Ukraina från flera håll" (SVT, 2022).

Vid Ukrainas återtagande av Cherson skiftar rapporteringen mot militära framgångar och strategiska positioner. Det militära perspektivet är fortsatt dominerande, medan humanitära aspekter förekommer i mindre utsträckning. Ansvarsfrågan finns kvar, men är mindre framträdande jämfört med krigets början, och ekonomiska konsekvenser behandlas inte i rapporteringen.

I samband med förstörelse av Kachovkadammen förändras rapporteringen tydligt. Här står humanitära konsekvenser i centrum, med fokus på översvämningar, evakuering och påverkan på civilbefolkningen, SVT skriver i sin rapport:

“Tiotusentals människor kan komma att påverkas och i byar nedströms mot Svarta havet pågår evakueringar” (SVT, 2023). Samtidigt är ansvarsfrågan fortsatt central, där båda parter anklagar varandra. Det militära perspektivet finns kvar men är mindre dominerande, medan ekonomiska konsekvenser lyfts i viss utsträckning.

I den senare fasen, när Ukraina genomför operationer i Kursk, återgår rapporteringen till ett starkt militärt fokus. Humanitära aspekter förekommer, men i mer begränsad omfattning, och ansvarsfrågan framstår som mindre tydligt och mer indirekt. Ekonomiska aspekter saknas i denna fas.

Sammanfattningsvis visar resultatet att SVT:s rapportering präglas av ett genomgående starkt militärt fokus, medan det humanitära perspektivet varierar beroende på händelsens karaktär. Ansvarsfrågan är tydligast i krigets inledningsfas och mindre framträdande i senare skeden, medan ekonomiska konsekvenser generellt ges begränsade utrymme.

4.2 SVT (Iran-konflikten)

I tabell 2 sammanfattas SVT:s rapportering om Iran-konflikten under de fyra analyserade faserna.

Tabell 2. SVT:s inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	M	M	S	S
Militärt	H	H	H	M
Skuld/ansvar	H	H	L	M
Ekonomiska konsekvenser	S	S	H	L

Resultatet visar att SVT:s rapportering om konflikten mellan USA, Israel och Iran varierar tydligt mellan olika faser av konfliktförloppet. I konfliktens inledningsfas domineras rapporteringen av ett starkt militärt fokus, där attacker, motattacker och militära operationer står i centrum. Samtidigt är ansvarsfrågan tydlig, då flera aktörer pekas ut i samband med attackerna. Humanitära konsekvenser förekommer, men i mer begränsad omfattning, medan ekonomiska aspekter saknas.

I den tidiga eskaleringsfasen fortsätter det militära fokuset att dominera rapporteringen, med omfattande attacker i regionen. Även här är ansvarsfrågan tydlig, där Iran framställs som den aktör som genomför attacker mot flera mål, ett citat från artikeln: "Irans regim slåss för sin överlevnad och har det senaste dygnet attackerat ett stort antal mål i Gulfländerna med drönare och missiler" (SVT, 2026a). Humanitära konsekvenserna förekommer i viss utsträckning, exempelvis genom civila skador, men ges inte lika stort utrymme som de militära händelserna. Ekonomiska aspekter saknas även i denna fas.

I utvecklingsfas sker en tydlig förändring i rapporteringen. Här lyfts ekonomiska konsekvenser fram som centrala, särskilt i relation till stigande oljepriser och påverkan på sjötrafiken i Hormuzsundet där SVT rapporterar: "Sedan kriget i Iran bröt ut har sjötrafiken i det viktiga Hormuzsundet stått stilla, med kraftigt stigande oljepriser som följd" (SVT, 2026b). Samtidigt är det militära perspektivet fortsatt närvarande, medan humanitära aspekter helt saknas. Ansvarsfrågan är i denna fas mindre framträdande och behandlas mer indirekt.

I den sena fasen präglas rapporteringen av politik och militära avtal, där fokus ligger på vapenvila och diplomatiska förhandlingar. Det militära perspektivet finns kvar, men är mindre dominerande jämfört med tidigare faser. Ansvarsfrågan förekommer i viss utsträckning, medan ekonomiska aspekter endast berörs ytligt. Humanitära konsekvenser saknas helt i denna fas.

Sammanfattningsvis visar resultaten att SVT:s rapportering om Iran-konflikten präglas av ett genomgående starkt militärt fokus i de tidiga faserna medan ekonomiska perspektiv blir centrala i konfliktens utvecklingsfas. Humanitära aspekter ges generellt begränsat utrymme, och ansvarsfrågan är tydligast i konfliktens inledande skeden.

4.3 SvD Ukraina och Ryssland

Tabell 3 redovisar hur Svenska Dagbladets rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten fördelar sig mellan de fyra inramningarna.

Tabell 3. Svenska Dagbladets inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Ukraina			
	Början av kriget	återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	L	S	H	L
Militärt	M	H	M	H
Skuld/ansvar	H	M	H	M
Ekonomiska konsekvenser	S	S	S	S

Resultat visar att SvD:s rapportering om kriget i Ukraina varierar mellan konfliktens olika faser, men med ett genomgående fokus på militära och strategiska aspekter. I krigets inledningsskede ligger fokus främst på bakgrund och ansvar, där Ryssland tydligt framställs som den drivande aktören, medan humanitära inslag endast förekommer i begränsad omfattning och ekonomiska aspekter saknas helt.

Vid Ukrainas återtagande av Cherson dominerar det militära perspektivet tydligt, med fokus på reträtt, strider och strategiska övervägande. Humanitära inslag saknas helt i denna fas, medan ansvarsfrågan fortfarande finns men är mindre framträdande. Ekonomiska aspekter förekommer inte.

I samband med att Kachovkadammen förstörs förändras rapporteringen, där humanitära konsekvenser står i centrum med citat som: "Runt 16 000 människor är i farozonen på den högra stranden i Chersonregionen" (SvD, 2023). Artikeln lyfter tydligt civila effekter såsom översvämningar, evakueringar och risker för befolkningen. Samtidigt är ansvarsfrågan fortsatt central, medan det militära

perspektivet är närvarande men inte dominerande. Ekonomiska konsekvenser saknas även här.

I den senare fasen, när Ukraina genomför operationer i Kursk, återgår rapporteringen till ett starkt militärt fokus, Humanitära inslag förekommer men i låg grad, och ansvarsfrågan är närvarande men inte lika tydligt betonad som tidigare. Ekonomiska aspekter förekommer inte i denna fas. Citat från artikeln: “Ukrainska styrkor ska trängit igenom två försvarslinjer och intagit totalt elva ryska samhällen i Kurskregionen” (SvD, 2024)

Sammanfattningsvis visar resultatet att SvD:s rapportering genomgående präglas av militärt fokus, medan humanitära inslag varierar beroende på händelse och är som mest framträdande vid Kachovkadammens förstörelse. Ansvarsfrågan är tydligast i krigets början och vid dammhändelsen, men mindre framträdande i övriga faser. Ekonomiska konsekvenser förekommer inte i någon av de analyserade artiklarna.

4.4 SvD (Iran-konflikten)

I tabell 4 presenteras kodningen av Svenska Dagbladets rapportering om Iran-konflikten.

Tabell 4. Svenska Dagbladets inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	L	M	S	S
Militärt	L	H	H	H
Skuld/ansvar	H	M	M	M
Ekonomiska konsekvenser	S	M	M	H

Resultatet visar att SvD:s rapportering om Iran-konflikten förändras tydligt mellan konfliktens olika faser, men med ett genomgående fokus på militära och strategiska aspekter i de senare skeden. I konfliktens inledningsfas domineras rapporteringen av politiska reaktioner och ansvarsfrågor, där olika aktörer tydligt pekar ut varandra som ansvariga. Humanitära inslag förekommer i begränsad omfattning, medan militärt fokus och ekonomiska aspekter är mycket begränsade eller saknas.

I den tidiga eskaleringsfasen skiftar rapporteringen till ett tydligt militärt fokus, där attacker, motattacker och stridsutveckling står i centrum i artikeln kan man hitta citat som: "USA:s president Donald Trump bekräftar att USA deltar i en "omfattande stridsoperation" med syftet att krossa Iran militärt. Han uppmanar det iranska folket att störta regimen." (SvD, 2026a). Samtidigt förekommer humanitära konsekvenser i form av konsekvenser i flykt, men dessa är inte dominerande. Ansvarsfrågan finns kvar men är mindre central än i inledningen, och ekonomiska konsekvenser lyfts i viss utsträckning, framför allt kopplat till påverkan på Hormuzsundet.

Under utvecklingsfasen dominerar det militära perspektivet fortsatt, med fokus på vapen, minor och strategiska operationer. Humanitära inslag saknas helt i denna fas. Samtidigt är både ansvarsfrågan och ekonomiska konsekvenser tydligt närvarande men inte dominerande, där särskilt påverkan på sjöfart och global handel framträder.

I den sena fasen kvarstår det starka militära fokuset, samtidigt som de ekonomiska konsekvenserna blir centrala, ett citat från artikeln: “Efter beskedet om att Iran svängt i överenskommelsen med USA och stängt Hormuzsundet – där en femtedel av världens olje- och gasexport passerar” (SvD, 2026b). Stängningen av Hormuzsundet och påverkan på global handel och energiflöden ges stort utrymme. Humanitära aspekter saknas helt, medan ansvarsfrågan är närvarande men inte dominerande.

Sammanfattningsvis visar resultatet att SvD:s rapportering om Iran-konflikten rör sig från ett initialt fokus på politiska ansvar till ett tydligt militärt fokus i konfliktens utveckling. Samtidigt blir ekonomiska konsekvenser alltmer framträdande i de senare faserna, medan humanitära inslag generellt ges begränsat eller inget utrymme.

4.5 DN Ukraina och Ryssland

Tabell 5 visar vilka inramningar som framträder i Dagens Nyheters rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten.

Tabell 5. Dagens Nyheters inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Ukraina			
	Början av kriget	återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	H	S	H	S
Militärt	H	H	L	H
Skuld/ansvar	H	M	M	H
Ekonomiska konsekvenser	S	S	S	S

Resultatet visar att DN:s rapportering om kriget i Ukraina varierar mellan konflikten olika faser, men med ett genomgående starkt militärt fokus. I krigets inledningsskede kombineras ett intensivt militärt fokus med tydliga humanitära konsekvenser, citat från artikeln: “Det pågår strider på stadens gator just nu” (DN, 2022) och sedan följer de upp det med: “Militär aktivitet har nu noterats från alla väderstreck runt huvudstaden” (DN, 2022). Samtidigt är ansvarsfrågan mycket tydligt, medan ekonomiska aspekter saknas.

Vid Ukraina återtagande av Cherson dominerar det militära perspektivet tydligt, med fokus på strider, territoriella förändringar och strategiska framgångar. Humanitära inslag saknas i denna fas, medan ansvarsfrågan är närvarande men mindre framträdande. Ekonomiska konsekvenser behandlas inte.

I samband med att Kachovkadammen förstörs förändras rapporteringen, där humanitära konsekvenser står i centrum. Fokus ligger på översvämningar,

evakueringar och risker för civila samt miljömässiga effekter, DN skriver: “Hus kan komma att svämmas över, eller dras med i skredet, samtidigt som det finns risk för liv och hälsa för allmänheten” (DN, 2023). Det militära perspektivet är begränsat, medan ansvarsfrågan finns men inte dominerar. Ekonomiska konsekvenser saknas även här.

I den senare fasen, när Ukraina genomför operationer i Kursk, återgår rapporteringen till ett starkt militärt fokus. Humanitära inslag saknas, medan ansvarsfrågan åter blir tydligare, där Ryssland pekas ut som ansvarig för upptrappningen. Ekonomiska aspekter förekommer inte i denna fas.

Sammanfattningsvis visar resultatet att DN:s rapportering präglas av ett genomgående starkt militärt fokus, medan humanitära inslag främst är framträdande i krigets början och vid större katastrofhändelser. Ansvarsfrågan är tydlig i flera faser men varierar i styrka, medan ekonomiska konsekvenserna helt saknas i rapporteringen.

4.6 DN (Iran-konflikten)

I tabell 6 sammanställs Dagens Nyheters rapportering om Iran-konflikten utifrån studiens fyra analyskategorier.

Tabell 6. Dagens Nyheters inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	M	L	S	S
Militärt	H	H	M	M
Skuld/ansvar	M	M	M	M
Ekonomiska konsekvenser	S	M	H	H

Resultatet visar att DN:s rapportering om Iran-konflikten förändras tydligt mellan konfliktens olika faser, med ett genomgående starkt fokus på militära händelser och i ökande grad ekonomiska konsekvenser. I konfliktens inledning domineras rapporteringen av militära attacker och motattacker, citat från artikeln: ”Israel och USA har genomfört attacker mot Iran. Från Teheran rapporteras om explosioner och flera högt uppsatta militärer ska ha dödats. Iran har svarat med en serie robotar mot Israel” (DN, 2026a). Samtidigt förekommer humanitära inslag i viss utsträckning. Ansvarsfrågan är närvarande men inte lika tydligt betonad, och ekonomiska aspekter saknas.

I den tidiga eskaleringsfasen kvarstår det starka militärt fokuset, med detaljer om strider, vapen och upptrappning. Humanitära konsekvenser förekommer i begränsad omfattning, medan ekonomiska aspekter börjar framträda, särskilt kopplat till Hormuzsundet och dess betydelse för världsekonomin. Ansvarsfrågan finns kvar men är inte dominerande.

Under utvecklingsfasen förändras rapporteringen något, där det militära perspektivet fortfarande är tydligt men inte lika dominerande som tidigare. Samtidigt får de ekonomiska konsekvenserna stort utrymme, med fokus på global

handel, sjöfart och energiflöden. Humanitära inslag saknas helt, medan ansvarsfrågan är närvarande men fortsatt på medelnivå.

I den sena fasen fortsätter rapporteringen att lyfta ekonomiska konsekvenser som centrala, särskilt kopplat till stängningen av Hormuzsundet och påverkan på global handel och energimarknaden i texten skriver DN: "Genom det, från Persiska viken, går bland annat 20 procent av den globala olje- och gashandeln. Mängder av jättefartyg har suttit fast i innanhavet" (DN, 2026b). Det militära perspektivet finns kvar men är inte lika dominerande som i tidigare faser, och humanitära aspekter saknas helt. Ansvarsfrågan är fortsatt närvarande men inte central.

Sammanfattningsvis visar resultatet att DN:s rapportering om Iran-konflikten präglas av ett starkt militärt fokus i de tidiga faserna, medan ekonomiska konsekvenser blir alltmer framträdande i konfliktens senare utveckling. Humanitära inslag är begränsade och försvinner helt i de senare faserna, medan ansvarsfrågan är genomgående närvarande som sällan dominerande.

4.7 Aftonbladet Ukraina och Ryssland

Tabell 7 visar hur Aftonbladet rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten har kodats i de olika faserna.

Tabell 7. Aftonbladets inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Ukraina			
	Början av kriget	återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	M	S	H	M
Militärt	H	H	L	H
Skuld/ansvar	M	M	H	M
Ekonomiska konsekvenser	S	S	S	S

Resultatet visar att Aftonbladets rapportering om kriget i Ukraina varierar mellan konfliktens olika faser, men med ett tydligt fokus på militära händelser. I krigets inledningsskede kombineras ett starkt militärt fokus med tydliga humanitära inslag, där både strider och civila konsekvenser som dödsfall och rädsla lyfts. Ansvarsfrågan är närvarande men inte dominerande, medan ekonomiska aspekter saknas. Aftonbladet skriver i sin rapport: “Enligt Ukrainas gränsbevakning har ryska stridsvagnar och marktrupper nu gått in i Kiev” (Aftonbladet, 2022).

Vid Ukrainas återtagande av Cherson dominerar det militära perspektivet helt, med fokus på reträtt, sprängande broar och strategiska åtgärder. Humanitära inslag saknas i denna fas, medan ansvarsfrågan är närvarande men inte central. Ekonomiska konsekvenser behandlas inte.

I samband med att Kachovkadammen förstörs förändras rapporteringen tydligt. Här står humanitära konsekvenser i centrum, med fokus på översvämningar, evakueringar och risker för civila. Samtidigt blir ansvarsfrågan tydlig när

Aftonbladet rapporterar: "President Volodymyr Zelenskyj har kallat till krismöte och anklagar Ryssland för att ligga bakom" (Aftonbladet, 2023). Det militära perspektivet begränsat. Ekonomiska aspekter saknas även här.

I den senare fasen, när Ukraina genomför operationer i Kursk, återgår rapporteringen till ett starkt militärt fokus. Humanitära inslag förekommer i viss utsträckning genom rapporter om civila dödsfall, men är inte dominerande. Ansvarsfrågan är tydligt betonad, och ekonomiska aspekter saknas.

Sammanfattningsvis visar resultatet att Aftonbladets rapportering präglas av ett genomgående militärt fokus, medan humanitära inslag varierar beroende på händelse och är mest framträdande vid katastrofer eller civila förluster. Ansvarsfrågan är närvarande i samtliga faser men sällan dominerande, och ekonomiska konsekvenser förekommer inte i rapporteringen.

4.8 Aftonbladet (Iran-konflikten)

I tabell 8 redovisas Aftonbladets rapportering om Iran-konflikten och hur de fyra analyskategorierna förekommer över tid.

Tabell 8. Aftonbladets inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	L	M	S	S
Militärt	H	H	L	M
Skuld/ansvar	M	M	M	M
Ekonomiska konsekvenser	M	M	H	S

Resultatet visar att Aftonbladets rapportering om Iran-konflikten varierar mellan konfliktens olika faser, men med ett genomgående fokus på militära händelser och utveckling. I krigets inledningsskede dominerar militära attacker och motattacker, medan humanitära inslag är begränsade. Ansvarsfrågan är närvarande genom att parterna anklagar varandra, men utan en tydligt dominerande rapportering. Ekonomiska konsekvenser förekommer i viss utsträckning, främst kopplat till oro på energimarknaderna. Aftonbladet inleder artikeln med citatet: "Israel och USA har attackerat Iran" (Aftonbladet, 2026a) vilket på ett kort sätt talar för att det finns någon som är ansvarig samt vad som skett militärt.

Under den tidiga eskaleringsfasen fortsätter det militära perspektivet att dominera. Humanitära konsekvenser, såsom dödsfall och flykt, blir mer synliga men är inte huvudfokus. Ansvarsfrågan kvarstår på en liknande nivå där olika aktörer pekar ut varandra, utan att artikeln tydligt tar ställning. Ekonomiska aspekter förekommer också, exempelvis påverkan på handel och transport.

I utvecklingsfasen sker en tydlig förskjutning där ekonomiska konsekvenser står i centrum, med fokus på oljepriser och global handel där man kan se text som:

“Irans järngrepp om Hormuzsundet har skakat om oljeekonomin” (Aftonbladet, 2026b). Ansvarsfrågan finns kvar men är mer indirekt och kopplat till Irans agerande i Hormuzsundet. Militärt inslag finns men är nedtonade, medan humanitära perspektivet saknas.

I den senare fasen skiftar rapporteringen mot diplomati och förhandlingar. Här är ansvarsfrågan fortfarande närvarande genom motsatta positioner mellan Iran och USA, men utan att någon part tydligt framställs som ensam ansvarig. Militära frågor kopplade till kärnvapen finns i viss utsträckning, medan humanitära och ekonomiska aspekter saknas.

Sammanfattningsvis visar resultatet att Aftonbladets rapportering om Iran präglas av ett starkt militärt fokus i konfliktens tidiga faser, ett tydligt ekonomiskt fokus under utvecklingsfasen samt ett mer diplomatiskt fokus i den sena fasen.

Humanitära inslag är genomgående begränsade och förekommer främst i samband med akuta strider. Ansvarsfrågan är närvarande i samtliga faser men hålls på en relativt jämn medelnivå, där flera aktörer lyfts fram snarare än en tydligt huvudansvarig pekas ut. Detta tyder på en mer balanserad men mindre tydligt positionerade framställning av skuld i rapporteringen.

4.9 Expressen Ukraina och Ryssland

Tabell 9 presenterar Expressens rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten utifrån studiens kodschema.

Tabell 9. Expressens inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Ukraina			
	Början av kriget	återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	M	S	H	S
Militärt	H	H	M	H
Skuld/ansvar	H	M	H	M
Ekonomiska konsekvenser	S	S	S	S

Resultatet visar att Expressens rapportering om Ukraina präglas av ett genomgående starkt militärt fokus, där konfliktens strategiska utveckling står i centrum i samtliga faser i artikeln rapporterar Expressen: "Satellitbilder visade i november 2021 pansarvagnar, självgående artilleri och soldater som samlats i ryska Jelnja vid Ukrainas gräns" (Expressen, 2022). I krigets inledningsfas dominerar rapporteringen av invasionens bakgrund, ryska truppförflyttningar och den militära upptrappningen. Ansvarsfrågan är samtidigt mycket tydlig, där Ryssland klart framställs som den drivande aktören bakom konflikten. Humanitära aspekter förekommer i viss utsträckning genom beskrivningar av flyende civila och attacker mot städer, medan ekonomiska perspektiv i princip saknas.

Vid Ukrainas återtagande av Cherson skiftar rapporteringen till ett ännu tydligare fokus på territoriella förändringar och militära framgångar. Ukrainas återerövring av området och Rysslands reträtt står i centrum. Humanitära konsekvenser är i stort sett frånvarande, bortsett från det civila firandet i staden, medan

ansvarsfrågan är mindre tydligt och mer indirekt, och ekonomiska perspektiv saknas här också.

I samband med förstörelsen av Kachovkadammen förändras rapporteringen markant. Här står de humanitära konsekvenserna i centrum genom fokus på översvämningar, evakueringar och hot mot civilbefolkningen, citat från artikeln: “Dramatiska bilder visar hur vattenmassorna forsar ut – och 16 000 personer är i farozonen för översvämningar” (Expressen, 2023). Ansvarsfrågan är fortsatt mycket tydlig då både Ukraina och Ryssland öppet anklagar varandra. Det militära perspektivet finns kvar genom diskussioner om strategiska konsekvenser, men är mindre dominerande än i tidigare faser. Ekonomiska aspekter saknas.

I den senare fasen, när Ukraina genomför offensiven i Kursk, återgår rapporteringen till ett tydligt militärt fokus. Artikeln kretsar nästan helt kring offensiven, stadsutvecklingen och strategiska positioner. Ansvarsfrågan är närvarande men mindre tydlig än i konfliktens inledningsfas, medan humanitära perspektiv och ekonomiska aspekter saknas helt.

Sammanfattningsvis visar resultatet att Expressens rapportering om Ukraina kännetecknas av ett konsekvent starkt militärt fokus, medan det humanitära perspektivet främst framträder vid katastrofhändelser som Kachovkadammens förstörelse. Ansvarsfrågan är tydligast i konfliktens början och vid större eskaleringar, medan ekonomiska aspekter helt saknas i rapporteringen.

4.10 Expressen (Iran-konflikten)

I tabell 10 visas hur Expressens rapportering om Iran-konflikten har kodats utifrån de fyra analyskategorierna.

Tabell 10. Expressens inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	S	M	S	L
Militärt	H	H	H	M
Skuld/ansvar	H	M	M	S
Ekonomiska konsekvenser	S	L	H	H

Resultatet visar att Expressens rapportering om Iran-konflikten präglas av ett genomgående starkt militärt fokus, där konfliktens strategiska utveckling, attacker och säkerhetspolitiska spänningar står i centrum genom samtliga faser. I konfliktens inledningsfas dominerar rapporteringen av USA:s och Israels militära angrepp mot Iran, konfliktens historiska bakgrund samt utvecklingen av kärnvapenfrågan. Det militära perspektivet är tydligt, medan både humanitära och ekonomiska konsekvenser i stort sett saknas. Ansvarsfrågan är samtidigt relativt tydligt genom att Iran framställs som ett säkerhetshot, men fokus ligger främst på konfliktens bakgrund och strategiska orsaker. Ett citat från artikeln som belyser det militära och ansvar: "Tidigt på morgonen den 28 februari kom nyheter att USA och Israel gemensamt attackerat Iran" (Expressen, 2026a).

Under den tidiga eskaleringsfasen intensifieras det militära fokuset ytterligare. Rapporteringen kretsar kring attacker, motattacker, regional spridning av konflikten och den strategiska utvecklingen i Mellanöstern. Samtidigt framträder humanitära konsekvenser i viss utsträckning genom rapportering om döda, flyktingar och civila offer i Iran och Libanon. Ekonomiska konsekvenser nämns endast kortfattat genom påverkan på Hormuzsundet och sjöfarten, men utgör inte

ett centralt fokus. Ansvarsfrågan är närvarande men i mindre framträdande än det militära perspektivet.

I utvecklingsfasen skiftar rapporteringen delvis fokus mot de ekonomiska konsekvenserna av konflikten. Artikeln om Hormuzsundet lyfter tydligt världsekonomiska risker genom hot mot oljeexport, fastlåsta tankfartyg och potentiella globala energikriser. Samtidigt är det militära perspektivet fortsatt mycket starkt genom fokus på mineringar, flottoperationer och militära hot. Humanitära perspektivet saknas i princip helt, medan ansvarsfrågan främst uttrycks genom att Iran pekats ut som ansvarigt för den strategiska uppfattningen.

I konfliktens senare fas förändras rapporteringen tydligt från militär eskalering till diplomati och fredsförhandlingar. Fokus ligger nu på ekonomiska drivkrafter bakom ett möjligt fredsavtal, där blockader, oljeexport, inflation och Irans ekonomiska situation framställs som centrala för konfliktens avslutning, ett citat från artikeln: "Med inflation, stigande bensinpriser och splittring inom MAGA" behöver Trump snarast en överenskommelse" (Expressen, 2026b). Det militära perspektivet finns kvar i bakgrunden genom resonemang om avskräckning och tidigare angrepp, men är inte längre dominerande. Humanitära nämns endast indirekt genom infrastrukturskador, medan ansvarsfrågan i stort sett saknas.

Sammanfattningsvis visar resultatet att Expressens rapportering om Iran-konflikten kännetecknas av ett starkt fokus på militära och säkerhetspolitiska aspekter, där konfliktens strategiska utveckling står i centrum. Ekonomiska perspektivet får större betydelse i konfliktens senare faser, särskilt genom rapportering om oljehandel och världsekonomisk påverkan, medan humanitära perspektivet generellt ges begränsat utrymme. Ansvarsfrågan är närvarande främst i konfliktens inledande och eskalerande skeden men tonas ner när fokus skiftar mot diplomati och förhandlingar.

4.11 TV4 Ukraina och Ryssland

Tabell 11 sammanfattar TV4 Nyheternas rapportering om Ryssland-Ukraina-konflikten utifrån de fyra analyskategorierna.

Tabell 11. TV4 Nyheternas inramning av Ryssland-Ukraina-konflikten

Tid / Frame	Början av kriget	Ukraina återtar Cherson	Kachovkadammen förstörs	Ukraina in i Kursk
Humanitärt	S	M	H	L
Militärt	H	L	L	H
Skuld/ansvar	H	L	H	M
Ekonomiska konsekvenser	L	S	S	S

Resultatet visar att TV4 Nyheternas rapportering om kriget i Ukraina varierar mellan konfliktens olika faser. I början av kriget dominerar det militära perspektivet, med fokus på invasionen, attacker, explosioner samt Putins uttalande om att genomföra en militär insats. TV4-reportern säger följande i rapporten: “Ukrainas gränstrupper rapporterar att artilleribeskjutning förekommit från Belarus” (TV4 Nyheterna, 2022). Ansvarsfrågan är dominerande eftersom Ryssland och Putin framställs som drivande aktörer bakom anfallet. Ekonomiska konsekvenser nämns kort genom sanktioner och humanitära inslag saknas.

Vid Ukrainas återtagande av Cherson fokuserar rapporteringen främst på hur situationen är i staden, känslan bland lokalbefolkningen och Zelenskyjs besök. Humanitära inslag förekommer genom uppgifter om att elen ligger nere samt att över 400 krigsbrott ska ha dokumenterats i regionen. Det militära perspektivet blir mindre framträdande och ansvarsfrågan förekommer mest genom hänvisningar till rysk ockupation. Ekonomiska konsekvenser saknas.

I samband med att Kachovkadammen förstörts står de humanitära konsekvenserna tydligt i fokus. Rapporten fokuserar på översvämningar, evakueringar och risken för vad som kan ske framöver med rapportering som ser ut som följande: “Minst 17 000 personer har tvingats lämna sina hem och 40 000 är i fara efter stora översvämningar” (TV4 Nyheterna, 2023). Ansvarsfrågan är också tydlig då Ryssland pekas ut. Det militära perspektivet förekommer kort och ekonomiska konsekvenser saknas.

När Ukraina går in i Kursk så blir rapporteringen mer fokuserad på militära aspekter. Artikeln går igenom strider på ryskt territorium, erövrade samhällen, ryska soldater som uppges ge upp och expertkommentarer om krigets situation. Humanitära inslag förekommer i låg grad genom uppgifter om flyende och evakuerande civila. Ansvarsfrågan dyker upp lite mer indirekt och ekonomiska konsekvenser saknas.

Sammanfattningsvis präglas TV4 Nyheternas rapportering om kriget i Ukraina främst av ett militärt fokus, särskilt i krigets början och utvecklingen i Kursk. Humanitära inslag är tydligast vid Kachovkadammens förstörelse medan ekonomiska konsekvenser är generellt mer frånvarande genom alla rapporteringar.

4.12 TV4 (Iran-konflikten)

I tabell 12 redovisas TV4 Nyheternas rapportering om Iran-konflikten under de fyra analyserade faserna.

Tabell 12. TV4 Nyheternas inramning av Iran-konflikten

Tid / Frame	Inledningsfas	Tidig eskaleringsfas	Utvecklingsfas	Senare fas
Humanitärt	L	S	L	S
Militärt	H	H	M	L
Skuld/ansvar	H	M	L	L
Ekonomiska konsekvenser	S	L	M	M

Resultatet visar att TV4 Nyheternas rapportering om Iran-konflikten varierar mellan konfliktens olika faser, men att det militära perspektivet är mest framträdande i de inledande delarna. I konfliktens inledningsfas ligger fokus på Israel och USA:s attacker mot Iran samt Irans motattacker. Rapporteringen utgår i stor del från läget i Israel, där skyddsrum, beredskap och risken för ytterligare motattacker lyfts fram. Därav är det militära perspektivet starkt. Samtidigt är det tydligt vem som anses vara ansvarig. Humanitära inslag förekommer i låg grad, medan ekonomiska konsekvenser saknas.

I den tidiga eskaleringsfasen är militära fokuset fortfarande dominerande. Rapporteringen handlar främst om USA:s militära överlägsenhet, Irans luftförsvar och hur ryska och kinesiska vapensystem presterar i konflikten, citat från artikeln: ”Hittills verkar USA:s militära kapacitet vara överlägsen” (TV4 Nyheterna, 2026a). Humanitära inslag saknas, medan ansvarsfrågan dyker upp genom diskussionen om Irans militära förmåga. Ekonomiska konsekvenser nämns enbart kort.

I utvecklingsfasen skiftar rapporteringen mot Hormuzsundet, där attacker mot fartyg och uppgifter om att Iran planterar minor i sundet är mer centralt. Det militära perspektivet är fortfarande tydligt, men ekonomiska konsekvenser rapporteras om alltmer tydligt, eftersom sundet har stor betydelse för världsekonomin. Humanitära inslag förekommer i låg grad genom uppgifter om evakuerad besättning och saknade personer.

I den senare fasen förändras rapporteringen mot vapenvila och fredssamtal mellan USA och Iran. Det militära perspektivet finns kvar genom att nämna kort om drönarattacker med mera men är inte lika dominerande som tidigare. Ekonomiska konsekvenser blir tydligare genom att konflikten beskrivs som något som påverkar världsekonomin, citat från TV4 Nyheter: ”Förnyade fredssamtal – eller krig. Det är kortfattat vad som står på spel i den infekterade konflikten mellan USA och Iran, som redan påverkar världen från Afrika till Asien och sätter hela världsekonomin i gungning.” (TV4 Nyheterna, 2026b). Humanitära inslag och ansvarsfrågan förekommer i begränsad omfattning.

Sammanfattningsvis visar resultatet att TV4 Nyheternas rapportering om Iran-konflikten präglas av ett starkt militärt fokus i de tidigare faserna. Senare skiftar fokus mot Hormuzsundet och ekonomiska konsekvenser. Humanitära inslag ges genom hela rapporteringen mindre fokus, medan ansvarsfrågan är tydligast i konfliktens inledningsfas.

5. Diskussion

5.1 Studiens huvudsakliga resultat

Studiens resultat indikerar att svenska nyhetsrapportering om globala konflikter kännetecknas av både återkommande gemensamma drag och tydliga skillnader beroende på konflikt, händelseförlopp och vilka nyhetsaktörer som rapporterar. Ett genomgående mönster är den starka betoningen på det militära perspektivet i bevakning av både Ryssland-Ukraina-konflikten och konflikten mellan USA och Iran. Rapporteringen fokuserar i stor utsträckning på militära angrepp, offensiva operationer, strategiska positioner, vapensystem och säkerhetspolitiska följder, vilket bidrar till att konflikterna framställs som strategiska och militära skeenden.

Samtidigt framkommer tydliga variationer i hur andra perspektiv ges utrymme beroende på konfliktens sammanhang. I bevakningen av Ukraina ges humanitära aspekter större plats, särskilt i samband med händelser där civilbefolkningens situation står i fokus, såsom förstörelsen av Kachovkadammen. När det gäller rapporteringen om konflikten mellan USA och Iran framträder i stället ekonomiska dimensioner mer tydligt, särskilt kopplat till Hormuzsundet, oljeprisernas utveckling, internationell sjöfart och effekter på världshandeln. Ansvar och skuldperspektivet är dessutom mer framträdande i rapporteringen om Ukraina, där Ryssland ofta beskrivs som den huvudsakliga ansvariga aktören för invasionen.

Övergripande visar resultaten att svenska nyhetsmedier formar olika representationer av internationella konflikter genom att framhäva vissa dimensioner samtidigt som andra tonas ned. Dessa skillnader kan inte enbart förklaras utifrån vilken nyhetsaktör som står bakom rapporteringen, utan bör även förstås i relation till konfliktens natur, dess utvecklingsfas och vilka konsekvenser som lyfts fram i nyhetsbevakningen. Detta skapar en utgångspunkt för den fortsatta analysen, där resultaten diskuteras utifrån inramningsteori, dagordningsteori och ägarskapsteori.

5.2 På vilket sätt kan inramningar identifieras

Den första forskningsfrågan handlar om vilka inramningar av globala händelser som kan identifieras i svensk nyhetsrapportering. Utifrån de fyra förutbestämda analyskategorierna så visar resultatet i vilken mån dessa inramningar förekommer i materialet, de fyra kategorierna som är: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Dessa ramar förekommer i bägge konflikter men används i olika omfattning beroende på vilken nyhetsmedia som ligger bakom samt beroende på konflikt och händelse. I och med dessa skillnader i rapporteringen visar resultatet att svenska nyhetsmedier inte rapporterar dessa globala händelser som neutrala händelseförlopp, utan rapporteringen varierar beroende på tolkningsram.

Detta kan förstås genom Entmans (1993) inramningsteori, där medier genom betoning, språk och prioriteringar kan bidra till att forma hur en händelse ska förstås. Alltså handlar inte inramning enbart om vilken fakta som ska presenteras utan också vilken tolkning av händelsen som sker i rapporteringen. I denna studie blir detta tydligt då samma väpnade konflikt kan få olika betydelse beroende på vilken aspekt som dominerar framställningen. När rapporten främst belyser attacker, strategiska positioner och väpnade konflikter så framstår konflikten främst som en militär utveckling. När civila offer, mänskligt lidande och antal människor på flykt är mest centralt kan konflikten framstå som en humanitär kris. När det mest centrala i rapporteringen är vem som är ansvarig eller vem som bär skulden för en händelse kan konflikten ses som en skuld- och ansvarsfördelning. Medan om det är fokus på oljepriser, handel eller påverkan på världsekonomin så framstår konflikten som en ekonomisk kris.

Den inramningen som återkommer mest frekvent är det militära perspektivet. I rapporteringen i både Ryssland-Ukraina samt USA-Iran så är rapporteringen gällande attacker, offensiver, militära strategier, territoriella förändringar m.m. central. Detta gäller särskilt i konflikternas inledande faser där majoriteten av medierna fokuserar på invasioner, angrepp och motattacker. När denna inramning dominerar så anses konflikten främst som en säkerhetsfråga utifrån en

krigshändelse. Utifrån Entmans (1993) inramningsteori innebär det att medierna använder ett språk och ordval som framhäver en militär utveckling snarare än en humanitär eller ekonomisk kris. Det militära fokuset kan även relateras till Dimitrova och Strömbäck (2005), som i sin studie gällande rapporteringen av Irakkriget identifierar en militär konfliktinramning, men också att sådana inramningar kan variera mellan olika mediakontexter. I denna studie så framträder det militära perspektivet som en återkommande inramning i båda konflikterna, dock varierar graden av framträdande mellan faserna i konflikten.

Det humanitära perspektivet är också vanligt förekommande, däremot mer omständighetsbaserat. I rapporteringen gällande Ukraina så blir humanitära inslag extra tydliga när civilbefolkningen är de som är särskilt utsatta, exempelvis vid förstörelsen av Kachovkadammen. Där blir temat på rapporteringen tydlig från flera medier: översvämningar, evakueringar, risker för civila och mänskligt lidande är alla centrala begrepp som används samt berör humanitära inslag. Även i krigets inledande fas är humanitära inslag förekommande då invasionen resulterade i civila offer, flykt och rädsla. Däremot blir det humanitära perspektivet inte lika dominerande så rapporteringen främst fokuserar på det militära, till exempel som Ukrainas återtagande av Cherson, eller militära avanceringar i Kursk. I Iran-konflikten är de humanitära inslagen generellt mer begränsade, särskilt i de senare faserna. Detta tyder på att den humanitära inramningen främst blir använd när händelsen i sig tydligt berör civila konsekvenser.

Inramningen skuld/ansvar har också tydliga mönster, men varierar generellt mellan konflikterna. I rapporteringen om Ukraina är ansvarsfrågan dominerande särskilt i krigets början, där Ryssland ofta skrivs rakt ut som den drivande aktören i invasionen. Detta kopplar till Entmans (1993) funktion om att **identifiera orsaker**, eftersom medierna inte bara beskriver vad som sker, utan också vem det är som orsakat problemet. I Iran-konflikten är ansvarsfrågan varierande och ibland inte lika uppenbar. Generellt i Iran-konflikten är flera aktörer förekommande, samt att attacker besvaras med motattacker. Detta gör att skulden inte alltid kan

placeras hos en ensam part. Skillnaden visar att ansvarsinramningen påverkas av konfliktens struktur, en tydlig invasion möjliggör ensamt ansvar, medan en mer komplex konflikt kan leda till en mer vag skuldbild.

Den ekonomiska inramningen är som minst framträdande i rapporteringen om Ukraina, och framkommer betydligt mer frekvent i rapporteringen om Iran-konflikten. I rapporteringen om Ukraina saknades ekonomiska konsekvenser ofta helt, trots att konflikten onekligen haft stora ekonomiska följder. Detta visar att trots att något inte rapporteras om så är den frånvaron en del av inramningen, då det som inte lyfts fram också påverkar hur konflikten kan uppfattas. I Iran-konflikten får ekonomiska konsekvenser mer fokus, särskilt i samband med Hormuzsundet, då till exempel global handel och oljepriser drabbas. Då framställs inte konflikten enbart som en militär händelse utan också som en risk för världsekonomin.

Sammanfattningsvis visar resultatet att fyra centrala inramningar kan identifieras i rapporteringen med hjälp av förutbestämda kodningar: militärt fokus, humanitära inslag, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Det militära perspektivet är den mest fokuserade samt återkommande inramningen, medan humanitära och ekonomiska perspektiv varierar mer beroende på vad för händelse det gäller. Skuld- och ansvarsinramningen är som tydligast i rapporteringen om Ukraina, medan inramningen gällande ekonomiska konsekvenser är mest förekommande i Iran-konflikten. Därmed visar studien att svenska nyhetsmedier konstruerar olika bilder av samma globala händelse genom att välja inramning som lyfter fram vissa aspekter av konflikten och inte rapporterar lika centralt om andra.

5.3 Hur kan variationer i dessa inramningar förstås i relation till nyhetsmediernas ägarstruktur?

Den andra forskningsfrågan fokuserar på hur variationer i inramningar kan tolkas i relation till nyhetsmediernas ägarstruktur. Resultatet visar att det förekommer skillnader mellan olika nyhetsaktörer, men dessa skillnader behöver tolkas med försiktighet. Utifrån det insamlade materialet går det inte att fastställa att

ägarstruktur direkt leder till en viss form av rapportering. Däremot kan ägarstruktur ses som en möjlig förklaringsfaktor för varför skillnader i prioriteringar, fokus och framställning uppstår.

Detta överensstämmer med ägarskapsteorin, där medier inte betraktas som helt neutrala förmedlare av information, utan som organisationer som påverkas av ekonomiska, organisatoriska och redaktionella förutsättningar. Picard, Ots och Forsander (2016) beskriver den svenska mediemarknaden som präglas av en hög ägarkoncentration, där ett begränsat antal större aktörer har betydande inflytande över nyhetsutbudet. Samtidigt framhåller teorin att ägare sällan påverkar enskilda artiklar direkt. I stället sker påverkan indirekt genom exempelvis resursfördelning, målgruppsanpassning, organisatoriska prioriteringar och redaktionella arbetsrutiner. Därför bör ägarstruktur förstås som en bakomliggande faktor snarare än en direkt förklaring till varje enskild publicering.

I studiens resultat framkommer vissa skillnader mellan nyhetsaktörerna, bland annat i hur stort utrymme som ges åt humanitära konsekvenser, ekonomiska perspektiv och frågor om ansvar. Samtidigt visar resultaten tydligt att det militära perspektivet dominerar hos samtliga aktörer. Detta indikerar att variationerna mellan medierna inte enbart kan förklaras utifrån ägarstruktur. Om nyhetsaktörer med olika ägarformer ändå uppvisar liknande militära inramningen tyder det på att även andra faktorer påverkar rapporteringen, såsom konfliktens karaktär, nyhetsvärdering och den övergripande medialogiken kring krigsrapportering.

En särskilt viktig observation är att resultatet även visar skillnader mellan konflikterna inom samma nyhetsaktör. Flera medier rapporterar exempelvis med större fokus på humanitära aspekter i rapporteringen av Ukraina, medan rapporteringen om Iran-konflikten i högre grad präglas av ekonomiska perspektiv. Eftersom ägarstrukturen förblir densamma inom respektive nyhetsaktör kan denna variation inte enbart förklaras genom ägandeförhållanden.

Det tyder i stället på att olika konflikter aktualiserar olika typer av konsekvenser. Rapporteringen om Ukraina kopplas oftare till invasion, civilbefolkning, territoriella frågor och ansvar, medan Iran-konflikten i större utsträckning förknippas med Hormuzsundet, oljepriser och globala ekonomiska effekter.

Detta innebär dock inte att ägarskapsteorin saknar betydelse. Tvärtom erbjuder teorin ett viktigt analytiskt perspektiv genom att belysa att nyhetsinnehåll skapas inom organisatoriska och ekonomiska ramar. Shoemaker och Reese (2013) beskriver medieinnehåll som ett resultat av påverkan från flera nivåer, där individuella journalister, redaktionella rutiner, organisationer och samhällseliga institutioner tillsammans formar nyhetsproduktionen. Utifrån detta perspektiv kan ägarstruktur förstås som en av flera faktorer som påverkar rapporteringen, snarare än som den enda orsaken bakom observerade skillnader.

Sammantaget visar resultaten att variationer i inramning kan förstås i relation till ägarstruktur, men att de inte enbart kan reduceras till denna faktor. Ägande kan bidra till att forma mediernas organisatoriska förutsättningar och prioriteringar, men rapporteringen påverkas även av konfliktens utvecklingsfas, händelsens karaktär och vilka konsekvenser som framstår som mest nyhetsmässigt relevanta. Därför bör ägarstruktur i denna studie förstås som indirekt och samverkande faktor, snarare än som en ensam förklaringsmodell till skillnaderna i svenska nyhetsrapporteringen.

5.4 Vilka skillnader kan identifieras i nyhetsmediers rapportering av globala händelser?

Den tredje forskningsfrågan undersöker vilka skillnader som kan urskiljas i nyhetsrapporteringens prioritering av globala händelser. Till skillnad från den första forskningsfrågan, som behandlar hur konflikterna ramas in, fokuserar denna del på vilka aspekter som tilldelas mest utrymme och därmed blir mest framträdande i rapporteringen. Resultat visar att svenska nyhetsmedier lyfter fram

olika dimensioner av konflikterna beroende på konfliktens karaktär, dess olika faser och vilken nyhetsaktör som rapporterar.

Detta kan förstås med hjälp av dagordningsteorin, där mediernas inflytande främst ligger i deras förmåga att påverka vilka frågor och perspektiv som uppfattas som viktiga. McCombs och Shaw (1972) menar att medier inte nödvändigtvis styr publikens åsikter, men däremot påverkar vad publiken uppfattar som betydelsefullt. I denna studie blir detta tydligt genom att vissa delar av konflikterna konsekvent ges större uppmärksamhet än andra.

Ett tydligt mönster i materialet är att militära aspekter prioriteras högt i båda konflikterna. Attacker, offensiver, vapen, strategiska positioner och säkerhetspolitiska konsekvenser får omfattande utrymme hos samtliga nyhetsaktörer. Detta innebär att det militära perspektivet inte enbart fungerar som en inramning, utan också framstår som den mest återkommande prioriteringen i materialet. När militära aspekter dominerar rapporteringen blir de också centrala för hur konflikten förstås i nyhetsflödet.

Samtidigt visar resultaten att prioriteringarna skiljer sig mellan konflikterna. I rapporteringen om Ukraina får humanitära konsekvenser större utrymme vid vissa specifika händelser, särskilt i samband med Kachovkadammens förstöring. I dessa sammanhang lyfte civilbefolkningens utsatthet, evakueringar och mänskliga konsekvenser fram tydligare än i andra delar av rapporteringen. Detta visar att humanitära aspekter inte är lika framträdande genom hela bevakningen, utan främst prioriteras när civila konsekvenser blir särskilt tydliga

I rapporteringen om Iran-konflikten framträder en annan prioritering. Där ges ekonomiska konsekvenser större utrymme, framför allt kopplat till Hormuzsundet, oljepriser, internationella sjöfart och global handel. Detta skiljer sig från rapporteringen om Ukraina, där ekonomiska perspektiv ofta saknas eller endast ges begränsat utrymme. Skillnader tyder på att globala konflikter inte prioriteras utifrån samma logik, utan att medierna lyfter fram olika konsekvenser beroende på vilka frågor konflikten aktualiserar.

McCombs (2008) vidareutvecklar dagordningsteorin genom att framhålla att medier inte bara uppmärksammar vissa frågor, utan också vissa dimensioner av dessa frågor. Detta är relevant i studien eftersom båda konflikterna får uppmärksamhet, men olika delar av dem ges olika grad av synlighet. Det handlar därmed inte enbart om vilka konflikter som rapporteras om, utan också om vilka aspekter av dessa konflikter som görs mest betydelsefulla. På så sätt samverkar dagordning och inramning, där dagordningen avgör vad som synliggörs medan inramningen formar hur dessa aspekter tolkas.

Sammantaget visar resultaten att det militära perspektivet är den mest konsekvent prioriterade aspekten i materialet. Däremot varierar prioriteringen av humanitära, ekonomiska och ansvarsinriktade perspektiv mellan konflikterna och mellan olika faser. Detta innebär att publikens förståelse av globala händelser kan påverkas av vilka dimensioner medierna väljer att framhäva som mest centralt. Studien visar därmed att nyhetsmediernas prioriteringar spelar en viktig roll för vilka delar av globala konflikter som blir mest synliga i offentligheten.

5.5 Metoddiskussion och begränsningar

En viktig metodologisk styrka i studien är att analysen bygger på ett tydligt förbestämt kodschema med fyra kategorier: humanitära inslag, militärt fokus, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Eftersom dessa kategorier har skapats utifrån studiens teoretiska ramverk blir analysen tydligt kopplad till forskningsfrågorna. Detta ligger i linje med vad Hsieh & Shannon (2005) kallar för en riktad kvalitativ innehållsanalys, där tidigare teori används för att skapa initiala kategorier för analysen. Däremot kan ett förutbestämt kodschema innebära en begränsning i att andra möjliga perspektiv i rapporteringen får mindre utrymme, exempelvis hade en miljömässig inramning kunnat framträda om kodningen varit mer induktiv.

En annan begränsning är studiens urval. Studien analyserar sex svenska nyhetsaktörer och två konflikter, men i och med att materialet är avgränsat till en artikel per aktör och händelse blir det svårt att avgöra om resultatet representerar all rapportering om konflikterna. Detta gör däremot analysen hanterbar och

möjliggör jämförelser mellan medierna. Resultaten visar även hur medierna framställer vissa centrala händelser snarare än hela nyhetsbevakningen över tid.

Kodningen innebär också ett visst tolkningsmoment. Även om skalan S, L, M och H gör det möjligt att jämföra i vilken grad olika inramningar förekommer, så bygger bedömningen på författarnas tolkning av textens innehåll. Detta är vanligt inom kvalitativ innehållsanalys, där målet inte är att uppnå fullständig objektivitet utan att skapa en systematisk och transparent analysprocess (Krippendorff, 2019). Genom att använda ett gemensamt kodschema, testa kodschemat och jämföra resultat har studien försökt minska risken för olika bedömningar, samt att fortsätta kontrollera respektive kodning för att se att uppfattningen inte skiftat över tid.

6. Slutsats

Syftet med denna studie var att analysera hur svenska nyhetsmedier kunde framställa en global händelse genom att analysera skillnader i rapporteringen utifrån inramningsteori, dagordningsteori och ägarskapsteori. Studien har analyserat rapporteringar gällande Ryssland-Ukraina och Iran-konflikten från 6 svenska nyhetsmedier: SVT, Dagens Nyheter, Expressen, Svenska Dagbladet, Aftonbladet och TV4 Nyheterna.

Studiens första forskningsfråga handlar om vilka inramningar som kan identifieras i svensk nyhetsrapportering om globala händelser. För att kunna besvara frågan analyserades materialet utifrån fyra centrala kategorier: militärt fokus, humanitära inslag, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser. Resultatet visar att samtliga kategorier förekommer i materialet, men i olika grad och uttrycker sig på olika sätt beroende på konfliktens karaktär och händelsefas.

En viktig slutsats är också att inramningarna inte ska uppfattas som helt separata från varandra. I flera artiklar förekommer flera perspektiv samtidigt, till exempel när en rapport belyser civila konsekvenser som en följd av en militär händelse. Det innebär att en konflikt inte enbart framställs genom en enda inramning, utan ofta genom ett flertal inramningar kombinerat. Samtidigt visar resultatet att vissa inramningar får större betydelse än andra beroende på vilken händelse som rapporteras. Resultatet av detta blir att olika medier kan rapportera om samma händelse men att händelsen uppfattas olika beroende på vilken nyhetsmedia man läser.

Den andra forskningsfrågan handlar om hur variationer i inramningarna kan förstås i relation till nyhetsmediernas ägarstruktur. Resultatet visar att det finns skillnader mellan nyhetsaktörerna, men att dessa skillnader inte enbart kan förklaras till grund av dess ägarstruktur. Detta då exempelvis militära inramningar förekommer hos alla aktörer oberoende av ägarform, detta tyder på att andra

faktorer likväl påverkar rapporteringen. Ägarstruktur kan därför förstås som en potentiell och indirekt förklaringsfaktor, snarare än en ensam självbärande orsak till skillnaderna. Resultatet visar även att rapporteringen påverkas starkt av konfliktens karaktär, händelsens fas och vilka konsekvenser som framhävs i rapporteringen.

Den tredje forskningsfrågan handlade om på vilket sätt inramning som kan identifieras i nyhetsrapporteringens prioritering av globala händelser. Det som fått mest fokus genom alla rapporteringar är det militära perspektivet som förekommer tydligt i båda konflikterna, medan humanitära inslag, skuld/ansvar och ekonomiska konsekvenser förekommer mer varierande. Båda konflikterna framställs ofta med starkt fokus på attacker, offensiver och strategiska positioner. Samtidigt visar resultatet att de övriga perspektiven prioriteras olika beroende på konflikt och händelsefas. Humanitära inslag blir särskilt tydliga i rapporteringen om Ukraina, särskilt vid händelser där de civila blir särskilt utsatta. Ekonomiska konsekvenser blir mest centralt vid händelser som kopplas till världsekonomin, särskilt vid Iran-konflikten i samband med rapporteringen om Hormuzsundet.

6.1 Studiens bidrag och framtida forskning

Studiens främsta bidrag är att den visar hur svenska nyhetsmedier konstruerar olika bilder av globala konflikter genom att prioritera vissa aspekter över andra. Genom att kombinera inramningsteori, dagordningsteori och ägarskapsteori synliggör studien hur rapporteringen kan förstås både utifrån vad som framställs, prioriteras samt vilka organisatoriska villkor som kan ligga bakom vissa beslut som syns i rapporteringen. Resultatet visar samtidigt att ägarstruktur inte ensamt kan förklara variationerna, utan konfliktens karaktär, samt vilken händelse som rapporteras om är av störst vikt.

Framtida forskning skulle kunna analysera ett större material, exempelvis fler artiklar per nyhetsaktör, fler konflikter, eller fler händelser. Det vore också

relevant att kombinera en kvalitativ innehållsanalys med kvantitativa metoder för att undersöka hur ofta olika inramningar förekommer. Eftersom denna studie fokuserar på innehållet i rapporteringen så kan den inte säga hur publiken tolkar innehållet samt vad det kan ha för konsekvenser av att samma händelse tolkas på olika sätt. Framtida studier skulle då även kunna undersöka publikens uppfattningar genom intervjuer eller enkäter.

Referenser

Dearing, J. W., & Rogers, E. M. (2012). *Agenda-setting*. SAGE Publications.

<https://doi.org/10.4135/9781452243283> (Originalarbete från 1996)

Dimitrova, D.V. & Strömbäck, J. (2005). Mission accomplished? framing of the Iraq War in the elite newspapers in Sweden and the United States. *International Communication Gazette*. 67(5), 399–417.

<https://doi.org/10.1177/0016549205056050>

Entman, R.M. (1993). Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm.

Journal of Communication. 43(4), 51-58. [https://doi.org/10.1111/j.1460-](https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x)

[2466.1993.tb01304.x](https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x)

Goffman, E. (1986) *Frame analysis An Essay on the Organization of Experience*.

Northeastern University Press. (Originalarbete publicerat 1974)

Hayes, A.F. & Krippendorff, K. (2007). Answering the Call for a Standard

Reliability Measure for Coding Data. *Communication Methods and Measures*,

1(1), 77–89. <https://doi.org/10.1080/19312450709336664>

Hsieh, H.-F. and Shannon, S.E. (2005). Three Approaches to Qualitative Content Analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277–1288.

<https://doi.org/10.1177/1049732305276687>

Krippendorff, K. (2019). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*.

4th ed. Los Angeles: SAGE. <https://doi.org/10.4135/9781071878781>

Lecheler, Sophie. & Claes H. de Vreese (2018). *News Framing Effects*.

Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315208077>

Mayring, P. (2000). Qualitative Content Analysis. Forum Qualitative Sozialforschung / Forum: Qualitative Social Research, 1(2), Art. 20.
<https://doi.org/10.17169/fqs-1.2.1089>

McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media Public Opinion Quarterly. <https://doi.org/10.1086/267990>

McCombs, M. (2008). *Setting the Agenda: The Mass Media and Public Opinion*. Cambridge; Polity Press

Mediemyndigheten (2024). *Ägande- och branschstruktur på den svenska mediemarknaden* Tillgänglig: <https://mediemyndigheten.se/globalassets/rapporter-och-analyser/2024/mediekarta---agande--och-branschstruktur-pa-den-svenska-mediemarknaden.pdf> [2026-05-21]

Neuendorf, K.A. (2017). The Content Analysis Guidebook. 2nd ed. Los Angeles: SAGE. <https://doi.org/10.4135/9781071802878>

Newman, N. (2025). *Overview and key findings of the 2025 Digital News Report*. Reuters Institute for the Study of Journalism, University of Oxford.
Tillgänglig: <https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2025/dnr-executive-summary> [2026-05-21]

Nordicom (2025). Mediebarometern 2024 Strömmat, scrollat och läst – så konsumerade vi medier i Sverige 2024
Tillgänglig: <https://www.nordicom.gu.se/sv/aktuellt/nyheter/strommat-scrollat-och-last-sa-konsumerade-vi-medier-i-sverige-2024> [2026-05-21]

Picard, Robert G., Mart Ots & Madison Forsander. (2016). 'Media Ownership and Concentration in Sweden'.
<https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199987238.003.0013>

Schreier, M. (2012). *Qualitative Content Analysis in Practice*. London: SAGE.
<https://doi.org/10.4135/9781529682571>

Shoemaker, P. J., & Reese, S. D. (2013). *Mediating the Message in the 21st Century: A Media Sociology Perspective*. Routledge.
<https://doi.org/10.4324/9780203930434>

Om tillgång till all rådata (artiklarna) önskas går det bra att kontakta
uppsatsförfattarna

Källor till artikelutdrag i kapitel 4

Aftonbladet (2022). *Ryska trupper har gått in i Kiev*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/y4pBy2/ryssland-ukraina-bombningar-i-kiev>
[2026-06-22]

Aftonbladet (2023). *Kachovka-dammen har sprängts*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/P4wdE0/ukraina-kachovka-dammen-har-sprangts> [2026-06-22]

Aftonbladet (2026a). *Flera explosioner i Mellanöstern*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/gkEJja/explosioner-i-mellanostern-efter-usa-s-och-israels-attacker> [2026-06-22]

Aftonbladet (2026b). *Därför påverkas världsekonomin*.

<https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/q6PLwm/darfor-paverkas-oljepriset-av-hormuzsundet> [2026-06-22]

DN (2022). *Detta har hänt under natten i Ukraina*.

<https://www.dn.se/varlden/detta-har-hant-under-natten-i-ukraina/> [2026-06-22]

DN (2023). *Expert: En katastrof på både kort och lång sikt.*

<https://www.dn.se/varlden/expert-om-dammsprangningen-en-katastrof-pa-bade-kort-och-lang-sikt/> [2026-06-22]

DN (2026a). *Israel och USA har gått till attack mot Iran.*

<https://www.dn.se/varlden/israel-har-attackerat-iran/> [2026-06-22]

DN (2026b). *Iran efter Trumps hot: Sundet stängs igen.*

<https://www.dn.se/varlden/tvetydig-trump-i-sa-fall-borjar-vi-bomba-igen/> [2026-06-22]

Expressen (2022). *Därför invaderar Ryssland Ukraina.*

<https://www.expressen.se/nyheter/darfor-attackerar-ryssland-ukraina/> [2026-06-22]

Expressen (2023). *Kraftverksdammen i Kachovka i Cherson sprängd.*

<https://www.expressen.se/nyheter/dammen-i-kachovka-har-kollapsat/> [2026-06-22]

Expressen (2026a). *Därför har USA attackerat Iran.*

<https://www.expressen.se/nyheter/varlden/darfor-har-usa-attackerat-iran/> [2026-06-22]

Expressen (2026b). *Så kan Iran och USA uppnå en ”seger för båda”.*

<https://www.expressen.se/nyheter/varlden/sa-kan-iran-och-usa-uppna-en-seger-for-bada/> [2026-06-22]

SvD (2023). *Krigsvetare: De gynnas mest av sprängda dammen.*

<https://www.svd.se/a/xgyrkn/kachovka-dammen-i-ukraina-forstord> [2026-06-22]

SvD (2024). *Paasikivi: Var nödvändigt att göra något oväntat.*

<https://www.svd.se/a/JbOkzj/paasikivi-ukraina-vill-flytta-fronten> [2026-06-22]

SvD (2026a). *Detta är läget i kriget just nu.*

<https://www.svd.se/a/j0lex9/attackerna-mot-iran-detta-har-hant> [2026-06-22]

SvD (2026b). *Iran: Fartyg som närmar sig Hormuz betraktas som mål.*

<https://www.svd.se/a/L437J9/iran-hotar-stanga-hormuz-igen> [2026-06-22]

SVT (2022). *Rysslands invasion av Ukraina.*

<https://www.svt.se/nyheter/utrikes/ryssland-invaderar-ukraina> [2026-06-22]

SVT (2023). *Stor kraftverksdamm i Nova Kachovka har brustit – evakueringar har inletts.* <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/stor-damm-i-nova-kachovka-kollapsad> [2026-06-22]

SVT (2026a). *Därför siktar Iran in sig på Gulfländerna – se attacken mot lyxhotellet i Dubai.* <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/darfor-siktar-iran-in-sig-pa-gulflanderna-se-attacken-mot-lyxhotellet-i-dubai> [2026-06-22]

SVT (2026b). *Experten om att säkra Hormuzsundet: ”Kostnaden blir väldigt stor”.* <https://www.svt.se/nyheter/utrikes/experten-om-att-sakra-hormuzsundet-kostnaden-blir-valdigt-stor> [2026-06-22]

TV4 (2022). *Här ger Putin order om att invadera Ukraina | TV4Nyheterna | TV4 & TV4 Play.* <https://www.youtube.com/watch?v=3azwqWPpUWs> [2026-06-22]

TV4 (2023). *Stora förödelsen efter dammens kollaps: ”Rädda för en stor katastrof”.* <https://www.tv4.se/artikel/7KMRxZl9B8oeKbDw0ghW9o/stora-foeroedelsen-efter-dammens-kollaps-raedda-foer-en-stor-katastrof> [2026-06-22]

TV4 (2026a). *Attackerna blottar maktbalans: ”USA:s kapacitet överlägsen”.* <https://www.tv4.se/artikel/5uN0LIpoBC3qQqYSVeVBYd/attackerna-blottar-maktbalans-usa-s-kapacitet-oeverlaegsen> [2026-06-22]

TV4 (2026b). Världen håller andan – igen: ”En väldigt allvarlig situation”.

<https://www.tv4.se/artikel/25MU4XA3ZW0TcukutkU0N5/vaerlden-haller-andan-igen-en-vaeldigt-allvarlig-situation> [2026-06-22]

Bilaga 1

Exempel på tillämpning av kodschemat

Artikel: Svenska Dagbladet/TT

Konflikt: Iran-konflikten

Fas: Tidigt eskaleringsfas

Publiceringsdatum: 2026-03-05

Analyskategori	Kod	Exempel från artikeln	Motivering
Humanitära inslag	M	- "100 000 invånare flyr staden" -"över 1 100 personer dödats"	Humanitära konsekvenser förekommer tydligt, men dominerar inte hela artikeln
Militärt fokus	H	"2 000 mål", "500 robotar", "soldater skickas"	Militära händelser, attacker, robotar och strategiska operationer dominerar artikeln.
skuld/ansvar	M	"Israel inleder attack", "Iran svarar"	Flera aktörer pekas ut, men skuldfrågan är inte i artikelns huvudsakliga fokus
Ekonomiska konsekvenser	M	"Hormuztrafiken minskat 90%"	Ekonomiska konsekvenser framkommer tydligt, men behandlas inte genom hela artikeln

Detta exempel visar hur samma artikel kan innehålla samtliga fyra analyskategorier, men i olika grad. Kodning bygger därefter inte enbart på om en kategori förekommer, utan även på hur framträdande och central kategorin är i artikelns helhet.

Bilaga 2

Bilaga 2. Fullständiga artikel används som kodningsexempel

Källa: Svenska Dagbladet/TT

Publiceringsdatum: 2026-03-05

Konflikt: Iran-konflikten

Fas: Tidigt eskaleringsfas

Länk: <https://www.svd.se/a/j0lex9/attackerna-mot-iran-detta-har-hant>

Artikeln återges i bilaga för dokumentations- och analysändamål inom ramen för studien

Attackerna mot Iran: Detta har hänt

Striderna har spridits till andra länder, här en israelisk attack mot en förort i södra Beirut i Libanon. Foto: Bilal Hussein/AP/TT

Israel och USA har gått till gemensam attack mot Iran och dödat landets högste ledare, ayatolla Ali Khamenei.

Angreppet – liksom motattacker – pågår. Detta är vad som hänt.

TT

Publicerad 2026-03-05

De första rapporterna om explosioner i Irans huvudstad Teheran kommer strax efter klockan 7, svensk tid, på lördagsmorgonen den 28 februari. Israel säger sig ha inlett en ”förebyggande attack”, som rapporteras vara landsomfattande. Iran och Israel stänger sina respektive luftrum och i Iran uppges mobilnätet ligga nere.

USA:s president Donald Trump bekräftar att USA deltar i en ”omfattande stridsoperation” med syftet att krossa Iran militärt. Han uppmanar det iranska folket att störta regimen.

På lördagsförmiddagen kommer larm om explosioner efter iranska motangrepp mot norra Israel. Iran meddelar att man avfyrat ”den första vågen” av drönare och raketer mot Israel. Därefter uppger Bahrain, Saudiarabien, Förenade Arabemiraten, Qatar, Jordanien och Kuwait – som samtliga hyser amerikanska baser – att de utsatts för angrepp och skjutit ned iranska robotar i sina luftrum.

Sent på lördagskvällen tillkännager Donald Trump att Irans högste ledare, ayatolla Ali Khamenei, dödats. Även Mohammad Pakpour, ledare för Irans revolutionsgarde, försvarsminister Aziz Nasirzadeh samt arméchefen Abdollah Mousavi har dödats i attackerna.

Söndag och måndag: 100 000 flyr

Under söndagen genomför Israel och USA fler attacker mot Iran, och Iran fortsätter att attackera Israel. Samtidigt rapporteras explosioner från flera städer i länder omkring Persiska viken.

Natten mot måndag riktar den Iranallierade islamiströrelsen Hizbollah i Libanon raket- och drönarattacker mot norra Israel. Attackerna besvaras med ett stort antal israeliska luftattacker mot Hizbollahmål i Libanon.

Samtidigt fortsätter Israel att attackera Iran och huvudstaden Teheran under natten. Enligt FN:s beräkningar flyr omkring 100 000 invånare staden under de första två dagarna av anfall.

Tisdag: Israel skickar soldater

Under tisdagen fortsätter Israel att genomföra luftangrepp mot mål i Libanon och Iran. Samtidigt riktar Iran fortsatta drönarattacker mot flera länder i Mellanöstern. Bland annat träffas USA:s ambassad i Saudiarabiens huvudstad Riyad och en mindre brand bryter ut.

Israels militär meddelar att soldater har skickats över gränsen till flera platser i södra Libanon som en ”försvarsåtgärd”.

Onsdag: Ubåtsattack utanför Sri Lanka

Dessutom uppmanar Israel på onsdagen invånare i södra Libanon att lämna sina hem inför omfattande flygattacker.

Dödssiffran i Iran stiger, enligt regimkällor och oberoende organisationer så har över 1 100 personer dödats.

USA:s militärkommando Centcom uppger på onsdagsmorgonen att landet har träffat nära 2 000 mål i Iran sedan i lördags. Enligt USA har Iran avfyrat över 500 ballistiska robotar och fler än 2 000 drönare.

USA:s krigsminister Pete Hegseth säger samma dag att en amerikansk ubåt sänkt ett iranskt örlogsfartyg utanför Sri Lanka i en torpedattack. Kvarlevor efter 87 iranska besättningsmän har hittats, enligt lankesiska myndigheter.

Kriget påverkar dessutom kraftigt fartygstrafiken genom det viktiga Hormuzsundet, som minskat med omkring 90 procent sedan kriget bröt ut.

Torsdag: Fler länder attackeras

Under natten mot torsdagen riktar Iran flera robotanfall mot Israel, och under morgonen rapporteras explosioner i iranska Teheran.

Iran svarar med att beskjuta flera mål i regionen: bland annat Qatars huvudstad Doha och Bahrain, där en oljeanläggning uppges ha träffats.

Azerbajdzjan uppger att minst två iranska drönare slagit ned på torsdagen och anklagar Teheran för attacken, vilket Teheran förnekar.

Israels arméchef Eyal Zamir meddelar på torsdagskvällen att en andra fas i Irankriget inleds, och att Israel har ”överraskningar” i det nya skedet.

Arméchefen uppger också att 80 procent av Irans luftförsvarssystem har förstörts och att man är nära ”fullständigt luftherravälde” i Iran. Dessutom uppges 60 procent av Irans avfyrningsramper för ballistiska robotar ha förstörts.

Irans utrikesminister Abbas Araghchi säger i sin tur att Iran är redo för ett markkrig, och att det skulle vara ”en stor katastrof för dem” med hänvisning till Israel och USA.

Israel förstärker insatserna på den andra fronten, mot Libanon, och uppmanar invånare att fly södra Beirut och östra delar av landet inför en insats som ska ”tränga djupare in i Libanon” enligt arméchefen.

Enligt hälsodepartementet i Libanon har drygt 100 personer dödats i de senaste striderna.

Donald Trump säger i en intervju med Axios att han vill ha inflytande över vem som blir Irans nästa ledare. Den dödade ayatollans son, Mojtaba Khamenei, är ”oacceptabel”.

TT

Publicering och arkivering

Godkända självständiga arbeten (examensarbeten) vid SLU kan publiceras elektroniskt. Som student äger du upphovsrätten till ditt arbete och behöver i sådana fall godkänna publiceringen. I samband med att du godkänner publicering kommer SLU även att behandla dina personuppgifter (namn) för att göra arbetet sökbart på internet. Du kan närsomhelst återkalla ditt godkännande genom att kontakta biblioteket.

Även om du väljer att inte publicera arbetet eller återkallar ditt godkännande så kommer det arkiveras digitalt enligt arkivlagstiftningen.

Du hittar länkar till SLU:s publiceringsavtal och SLU:s behandling av personuppgifter och dina rättigheter på den här sidan:

☒ JA, jag, Alexander Edling har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☒ JA, jag, Moataz Aleed har läst och godkänner avtalet för publicering samt den personuppgiftsbehandling som sker i samband med detta

☐ NEJ, jag/vi ger inte min/vår tillåtelse till att publicera fulltexten av föreliggande arbete. Arbetet laddas dock upp för arkivering och metadata och sammanfattning blir synliga och sökbara.